У пошані до піонерів – лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArclay 7-4125
УНСоюзу: BArclay 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 205. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 10-го ЛИСТОПАДА 1970 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, NOVEMBER 10, 1970 No. 205. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 9 листопада 1970

В АМЕРИЦІ

ШВИДКЕ ЗБІЛЬШЕННЯ ЗАРОБІТНИХ ПЛАТЕНЬ не сприятиме ні поборюванню інфляції, ані збільшенню ринку праці. Один із чільних економістів Уряду президента Ніксона, Герберт Стейн, член Ради Економічних Дорадників, передбачає, що всередині 1972 року в ЗСА в основному прийде до повного затруднення всіх працездатних, але при умові, що не будуть стрімко зростати заробітні платні. Уряд провадитиме відповідну монетарну політику, щоб поборювати інфляцію й підвищувати кількість затруднених в економіці.

СОВЄТСЬКОМУ КОРЕСПОНДЕНТОВІ Л. ЖИҐАЛОВУ ЗАПРОПОНОВАНО до трьох днів виїхати з ЗСА. Цей захід проти московського представника ТАСС у Вашинґтоні застосовано після того, як совєтський уряд наказав ще раніше покинути Москву американському репортерові „Нюзвіку" Д. Дорнберґові. Совєтська пресова аґенція висловила „протест". Також арґентинський уряд викинув двох членів совєтської амбасади за підривну діяльність.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДЕЛЕҐАТ ЗАПРОПОНУЄ В ОН світову підтримку всіх членів Об'єднаних Націй в боротьбі проти поширення наркотиків і перепачковування тієї отрути з країни в країну. Уряд ЗСА запропонує від себе два мільйони долярів допомоги ОН на ту ціль. Резолюцію ЗСА будуть розглядати на Соціяльно - Економічній Раді ОН.

ЗАСТОСОВУЮЧИ ОДИН ІЗ ВИДІВ ПРОТЕЇНИ, біохемісти в ляборатогії Прінстонського Університету добились припинення пістряка - канцеру у клітинах, взятих із тварин. Після обробки відповідним протеїном заражених пістряком клітин — вони відновились і стали здоровими. 37-літній лікар д-р Макс Бурґер повідомив, що це вперше вдалося припинити наростання хворих клітин, не вбиваючи тих клітин.

НА БОГОСЛУЖЕННІ В КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ СВ. СТЕФАНА в Ню Йорку о. капелян Джозеф Дюнн сказав, що останнім часом на 70% збільшилися напади на поліцаїв, які покликані охороняти лад і безпеку людей. Та Служба Божа була відправлена в честь поліцаїв, які загинули під час виконання службових обов'язків. Отець Дюнн заявив, що „Америка вже є напередодні революції".

У ПІДВАЛІ БРИТІЙСЬКОГО МУЗЕЮ ЗНАЙДЕНО рідкісної краси античну статую — голову Афродити з Кнідосу в Греції, але мармурове зображення частково розбите, немає носа, уст і бороди. Цей уламок оригінальної праці грецького скульптора з 4-го століття перед Христом знайшла в запорошеному стані археолог із Ню Йорку Айріс Лав, фахівець у ділянці античної скульптури. Надбита голова красуні Афродити лежала нерозпізнана в Британському музії від 1859 року. Незабаром її будуть виставляти. У Люврі в Парижі є точна копія голови Афродити з Кнідосу.

У СВІТІ

53-РІЧЧЯ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ СВЯТКОВАНО на Кремлі зібранням коло 6.000 партійних „активістів", до яких промовляв впродовж 80-ох хвилин член Політбюра Міхаіл Суслов. Він накинувся на існування американських заморських баз, як ніби загрозливих для безпеки СССР, та лаявся проти американської „імперіялістичної" політики. Зате підкреслював поправу взаємин з Францією і Західньою Німеччиною і запевняв про бажання СССР поправити взаємини з Комуністичним Китаєм. На Червоній площі у Москві відбулася традиційна військова парада, на якій знову промовляв маршал Андрей Гречко.

НА БОЛЬШЕВИЦЬКІ МАНІФЕСТАЦІЇ З НАГОДИ РОКОВИН РЕВОЛЮЦІЇ ЯВИЛИСЯ в Москві й інших країнах, де совєтські амбасади влаштовували прийняття, тільки нижчі представники амбасад ЗСА: Американський Уряд наполовину зігнорував ті маніфестації й бенкети на знак протесту проти продовжуваного затримування Совєтами в Ленінакані в Совєтській Вірмонії трьох високих американських старшин, які випадково залетіли туди з Туреччини. Зате на прийняття в амбасаді СССР у Вашинґтоні прийшли три колишні американські амбасадори в СССР: Аверелл Гарриман, Люеллин Томпсон і Фой Колер.

В ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ХТОСЬ ДВІЧІ СТРІЛИВ до совєтського вояка, який стояв на варті перед пам'ятником у честь совєтської армії, — вояк був ранений і його негайно перевезли до шпиталю у Східньому Берліні. В кілька годин пізніше кількасот совєтських вояків із Східнього Берліну дефілювали перед тим пам'ятником з нагоди 53-річчя большевицької революції. СССР заклав гострий протест — західньо - німецький уряд натаврував той вчинок як невідповідальний і каригідний. Раненим вояком був Іван Щербак. Арештовано одного члена екстремно правої молодечої організації.

ІТАЛІЯ ВИЗНАЛА КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ. Комунікат в Римі й Пейпінґу повідомив про рішення нав'язати дипломатичні взаємини й обмінятись амбасадорами. Італія автоматично зірвала дипломатичні зв'язки з Вільним Китаєм, що його амбасадор виїхав із Риму, натаврувавши той крок Італії. Італія є вже 7-ою членською державою Атлантійського Союзу (НАТО), що визнали Комуністичний Китай. Дотепер зробили це вже Британія, Франція, Голляндія, Данія, Норвегія і Канада. Сподіваються, що те саме зроблять в найближчому часі Австрія, Бельгія, Люксембурґ і Етіопія.

В ГЕЛЬСІНКАХ У ФІНЛЯНДІЇ ВІДБУЛОСЯ в минулу п'ятницю 6 листопада друге з черги ділове засідання американсько - совєтської конференції про обмеження атомового зброєння. Голова совєтської делеґації Владімір Сємйонов випитував про подробиці американської пропозиції, зголошеної під час другої стадії тієї конференції, яка відбувалася весною цього року у Відні.

НІНА ХРУЩОВА РІШУЧЕ ЗАПЕРЕЧИЛА, наче б її чоловік, тепер 76-тилітній колишній диктаторський прем'єр СССР Нікіта Хрущов написав був спомини, які мають появитися в американському ілюстрованому тижневику „Лайфі". Видавництво „Тайм-Лайфу" з'ясувало непорозуміння: йдеться про витяги з давніх промов і заяв Хрущова.

БУДОВА ХМАРОСЯГУ УНС ПОЧНЕТЬСЯ ВЖЕ ЦЬОГО МІСЯЦЯ

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ ВІДБУВ НАРАДИ, РІШИВ ПІДПИСАТИ КОНТРАКТ

Архітектурний проєкт хмаросягу Українського Народного Союзу

Джерзі Сіті. — Будова 15-поверхового хмаросягу Українського Народного Союзу над Гудсоном в Джерзі Сіті має початися вже цього місяця листопада і перша лопата землі під нову могутню будову мала б бути церемоніяльно викопана в тижні від 23-го листопада, якщо до того часу пощастить підписати контракт з будівничим, а будівничий зможе до того часу спровадити на місце будівельні машини. Справа підписання контракту з будівничим та ряд інших справ, зв'язаних з будовою цього першого українського хмаросягу в Новому Світі були предметом дебат і рішень на надзвичайних нарадах Головного Екзекутивного Комітету та представників Головної Контрольної Комісії і Головної Ради УНС, що відбулися тут упродовж дня в суботу, 7-го листопада. В нарадах взяли участь: головний предсідник Йосип Лисогір, який їх відкрив та ними проводив, заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, зступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох і головний касир дир. Петро Пуцило, голова Головної Контрольної Комісії мгр Іван Геврик, репрезентант Головної Ради проф. Тарас Шмаґала та ред. Антін Драґан. В дебатах, що відносилися до побудови хмаросягу, взяли участь обидва архітекти, інж. Юліян Ястремський й інж. Аполінарій Осадца.

Гол. предсідник Й. Лисогір, відкривши наради і запропонувавши їх програму, яку схвалено, насамперед поінформував, що попереднього тижня підписано контракт із сусіднім до нового хмаросягу УНС Першим Джерзі Національним Банком про винайм цим банком повних три поверхи в новому будинку на 15 років і цим остаточно перерішено величину будови. Гол. предсідник і опісля архітекти інж. Ю. Ястремський та інж. А. Осадца поінформували та з'ясували в подробицях переговори з різними будівельними фірмами щодо виконання будови та її коштів. Переговорювано із шести фірмами, з яких остаточно вибрано дві найбільші з найліпшою репутацією та які подали найнищі майже ідентичні кошториси. Тому, що вибір між цими двома фірмами з однаковою репутацією і однаковим кошторисом був трудний, рішено підписати контракт із тією з них, яка погодиться ще зменшити кошт будови, хоча — згідно з твердженнями архітектів — запропоновані цими двома фірмами ціни є нищі від пересічних за такі будови. Контракт має бути підписаний ще ц. тижня, перед 15-им листопада, і тоді негайно почнеться підготова до будови, себто копання землі і покладення фундаментів .Передбачується, що церемоніяльне виконання першої лопати відбудеться в тижні від 23-го листопада, залежно від того, коли вибрана фірма перевезе на місце будови великі будівельні машини. Точна дата цього церемоніяльного викопання першої лопати землі буде ще подана до загального відома.

Обміркувавши та вирішивши кінцеві справи, зв'язані з будовою нового хмаросягу, Головний Екзекутивний Комітет обміркував та вирішив ще деякі інші актуальні справи і наради закінчено після години 4-ої по полудні.

Війська Південного В'єтнаму і Камбоджі ведуть спільні воєнні операції

Пномпень. — Сильне з'єднання південно-в'єтнамських військ переводить від минулого тижня операції на території Камбоджі, націлені на унеможливлення Північному В'єтнамові відновлення складів та випадних баз, що були знищені в травні й червні минулого року, коли-то до Камбоджі вступили американські війська. Південно-в'єтнамські війська злучилися з військами Камбоджі у спільних антикомуністичних операціях. Проте контакт із ворогом мінімальний, бо ворог відтягнув відтіль свої більші одиниці, залишивши тільки загони, які разом із місцевими партизанами роблять наскоки та перериваають шляхи. Тому спільні протикомуністичні операції очищують шляхи та закріплюють владу уряду Камбоджі у звільнених від комуністів повітах. Коло 7.000 коаліційного війська посувається в напрямку до джунґлії, яка займає 14 кв. миль між головними шляхами „2" і „3" за 24 милі на південь від столиці Камбоджі Пномпеню. Загалом в тих операціях беруть участь дві дивізії. Тим часом з Південного В'єтнаму відкликано до Америки 1-ий курінь 4-ої піхотної дивізії силою 920 вояків. До кінця цього року американська наземна армія в Південному В'єтнамі має зменшитись до числа 344.000 вояків. В Південному В'єтнамі нема більших боїв, 11 американських моряків згинули, коли раптовий вихор біля берегів Південного В'єтнаму перекинув баржу, яка везла амуніцію. Всі члени залоги втопилися.

Скріпилися основи соціялістичного уряду в Західній Німеччині

Бонн. — Соціялістичний уряд в Західній Німеччині канцлера Віллі Брандта скріпився вислідами недільних виборів до провінційного сойму в Гессе. Якщо партія Вільних демократів, яка є в коаліції з соціялістами, не була б у тих виборах дістала найменше 5 відс. голосів і таким чином не осягнула ні одного мандату до сойму в Гессе, тоді можна було сподіватися, що з репрезентації Вільних демократів у федеральному парляменті, райхстаґу, деякі її члени були б перейшли до опозиції. В такому випадку уряд Віллі Брандта, який спирається на кількох голосах більшости, в коаліції Соціял-демократичної і Вільно-демократичної партій, упав би. Такі надії опозиційної, найбільшої в Західній Німеччині Християнсько-демократичної партії не здійснилися, бо Вільні демократи здобули в Гессе понад 10 відс. всіх голосів і матимуть в тамошньому соймі 11 послів, поруч із 53-ма послами з Соціялістичної і 46 послами з Християнсько-демократичної партій. Черговим іспитом сили теперішньої коаліції в Західній Німеччині будуть вибори в Баварії, які відбудуться 22 листопада ц. р. Покищо урядові Віллі Брандта не грозить упадок.

Новий сателіт попереджуватиме про випущення совєтських або комунокитайських ракет на ЗСА

Вашинґтон. — В п'ятницю минулого тижня випущено із Кейп Кеннеді першого із серії новосконструйованих американських сателітів, що їх головним призначенням буде стежити за випущенням совєтських або комунокитайських далекосяжних ракет і попереджувати про них негайно військове командування у ЗСА. Випущення це відбулося в засекреченому часі і без повідомлення й участи представників преси. За інформаціями з достовірних джерел новий сателіт, що його визначено цифрою „647", важить 1 800 фунтів і буде „встановлений" в орбіті у висоті 22 300 миль над Індійським океаном. Звідти він могтиме найдалі до трьдцяти хвилин сповіщати про ракетну атаку, пляновану Совєтським Союзом або Комуністичним Китаєм. Теперішні радарові інсталяції можуть сповіщати тільки про наближення вже випущених ворожих ракет протягом 15 хвилин. Дальші сателіти з цієї серії будуть „встановлені" в точно визначеній орбіті над Атлянтійським і Тихим океанами і звідти зможуть повідомляти про випущені із підводних човнів совєтські і комунокитайські ракети найдалі до 15 хвилин. Випущено сателіт 647 із Кейп Кеннеді з допомогою велетенського бустера Титан-3С. Одержавши повідомлення про ворожу атаку, ЗСА могтимуть негайно застосувати протиракетну оборону.

ЗУСТРІЧ З Д-РОМ Й. ХАРИКОМ У ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ. — На зборах Клюбів Професіоналістів — Українського, Польського і Німецького, що відбулися в кінці жовтня в готелі „Марльборо", промовляв д-р Йосиф В. Харик, Президент Корпорації Комунікаційних Сателітів, КОМСАТ. Д-р Й. Харик є градуантом Албертського університету, працював довгий час в аерокомпанії „Локгід", був підсекретарем Американського Летунства.

У Квебеку арештовано одного із спричинників викрадення Ляпорта

Монтреаль. — Арештований в суботу 7 листопада в одному із домів на півночі Монтреалю член „Фронту за визволення Квебеку" 19-літній робітник Бернард Льортіє признався перед слідчим суддею - коронером у Монтреалі, що він разом із трьома іншими членами цього Фронту був спричинником викрадення міністра праці й іміграції Квебецького уряду П'єра Ляпорта, вбитого потім однією з клітин цієї терористичної організації 18 жовтня ц.р. Іншими співучасниками викрадення Ляпорта були, згідно із зізнанням Льортіє, 27-літній Поль Розе, його молодший брат Жак та 23-літній Франсіз Сімард, що за ними вже давніше розписано стежні листи у зв'язку із справою викрадення й замордування Ляпорта. Поліція покищо не має певности, чи Льортіє і його спільники були також спричинниками викрадення британського дипломата Джеймса Кросса, який ще й досі перебуває в руках однієї із клітин Фронту за визволення Квебеку. Признавшись до викрадення Ляпорта, Льортіє заперечує категорично свою співучасть у його замордуванні, заявляючи, що йому нічого про це невідомо. Викрадено Ляпорта в дні 10 жовтня, за словами Льортіє, тому, що викрадення самого тільки Кросса „виявилося неефективним". Водночас із цим повідомляють, що поліція одержала від боївки, яка тримає Кросса, його фотографію. На фото Кросс сидить на скрині з динамітом і кладе „пасіянса" картами до гри.

Консисторія УПЦеркви в ЗСА засуджує лист кардинала Є. Тіссерана

Бавнд Брук. — Запізнавшись зі змістом листа кардинала Євгена Тіссерана, оригінал якого подав щоденник „Свобода" у виданні з 10-го жовтня ц. р., Консисторія Української Православної Церкви в ЗСА, на своєму засіданні 29-го жовтня ц. р., на якому поза членами Консисторії були присутні Владики — Блажен. Митрополит Іоан, Архиєпископ Мстислав, та Єпископи Іов і Марко, прийняла таку постанову:

„Тенденційним, фальшивим і примітивним та всупереч представленням історії українського народу кардинал Є. Тіссеран знову засвідчив його давнє русофільство й вороже ставлення до української нації. Форма і зміст листа кард. Є. Тіссерана виявляють свідоме бажання образити почування всіх українців, а українських католиків зокрема. Підтвердженням цього являється й знецінення ним у тому ж листі архипастирської діяльности української католицької Ієрархії. Форму і зміст його листа треба вважати за жалюгідні й недостойні високого церковного достойника, який свої політичні симпатії поставив вище Христової науки про любов до ближнього, а в тім і до найближчого йому католицького ближнього.

Виступ кардинала Є. Тіссерана ще раз підтвердив, що не тільки зовнішня, але й внутрішня політика Ватикану знаходиться в руках звеличників і прихильників проросійської політичної концепції, до яких під цю пору належить більшість найвизначніших і найбільше впливових достойників Католицької Церкви в Римі. Реалізуючи проросійську політичну концепцію в поточному житті Католицької Церкви, ці люди цим самим і водночас підтримують московську колоніяльну систему визиску й знущання над людиною та поневоленими Москвою народами".

Конґресмен Бурк підтримує заходи українців

Бостон, Масс. (О. Щ.) — З метою посилити контакти з конґресменами, представники місцевого Відділу УККА, інж. Конрак Гусак, голова, і Орест Щудляк, заступник голови, відвідали 29-го жовтня ц. р. конґресмена Джеймса А. Бурка та обговорили з ним біжучі проєкти законів в Конґресі, які є передовсім важними для українців. Обговорено: створення етнічних центрів (H.R. 14-910), проголошування Українського Дня Незалежности президентом ЗСА (H.R. 979) і створення Комітету для Поневолених Націй в Конґресі. Представники просили конґресмена Бурка не тільки голосувати за тими законопроєктами, але передовсім поробити заходи в конґресових комітетах, в яких згадані проєкти знаходяться, щоб законопроєкти були ухвалені та передані до Палати Репрезентантів до голосування. Конґресмен Бурк запевнив, що він підтримує згадані законопроєкти і голосуватиме за ними, як рівнож поробить заходи в конґресових комітетах.

До речі, конґресмен Джеймс А. Бурк є прихильником поневолених націй. Він є знаний з прихильних виступів в часі 22-го січня і Тижня Поневолених Націй. Він репрезентує 11-ий конґресовий дистрикт з Массачусетс, який включає дільниці Бостону, як Матапан, Рослиндейл, Гайд Парк і Вест Роксбурі, в яких живе багато українців.

В Ню Йорку відбулася прем'єра опери „Лис Микита"

Ню Йорк. — Понад тисяча осіб старших і молоді, включно з дітьми, з видимим задоволенням дивились в залі „Фешен Інститут гайскул" оперу „Лис Микита" композиції Василя Овчаренка до лібретта Леоніда Полтави у виконанні Молодечого Ансамблю з Філядельфії під диригуванням Юрія Оранського. Між глядачами були такі особистості, як привітаний бурхливими оплесками Єпископ Стемфордський Владика Йосиф Шмондюк, багато духовенства і сестрицтва; оперу дивились визначні громадсько-політичні діячі, між ними гість з Канади сенатор Павло Юзик, президент СКВУ Йосип Лисогір та багато інших. Перед початком із словом привіту виступав член Екзекутиву спонзора цієї опери СУК „Провидіння" д-р Ярослав Бернадин. Всі 5 актів пройшли під звуки суто-української мелодійної музики на тлі казкових декорацій за проєктами маестра Едварда Козака, який дав також проєкти масок звірів. У головних ролях виступали: Лев Рейнарович, Наталя Андрусів, герой опери за поемою Івана Франка „Лис Микита" сопрано Надія Оранська, Омелян Гельбік, Володимир Карпинич, Іванка Бульба, Роман Швед, Маруся Штинь; у менших сольових партіях — Катруся Оранська, Ія Лабунька, Ніля Онуферко, Олесь Лабунька, Л. Лукіянович, Х.

(Закінчення на стор. 6-ій)

Висліди змагань українських футбольних клюбів

„Крилаті" СУМА, Йонкерс, перемогли з рахунком 4:1 дружину Вест Ню Йорк СК у мистецьких змаганнях Першої Дивізії Німецько-Американського Футбольного Союзу, які відбулися минулої неділі, 8-го листопада, на грищі Вест Ню Йорку. Ворота для переможців здобули: Кіндратів, Гавран, Пугаченко і Соловейко.

„Чорноморська Січ", Нюарк, здобула перемогу 1:0 над „Польськими Соколами" у змаганнях з циклу гор за Аматорську Футбольну Чашу ЗСА. Переможні ворота у цих минулонедільних змаганнях стрілив Михайло Фарміґа.

УСК Ню Йорк втратив дві точки у мистецьких змаганнях „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу із дружиною „Б. В. Готче" з рахунком 1:3.

„Тризуб", Філядельфія, не закінчив минулої неділі зустрічі із дружиною „Гунгарія" за мистецтво „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу, які відбулися в Ню Йорку. Ці змагання були перервані, коли при стані 2:3 „Тризуб" здобув вирівняння воротами, за признання яких почався спір із суддею.

СВОБОДА — український щоденник — SVOBODA — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Коштовні вибори

Вибори в Америці це одна з найкоштовніших активностей. Це доказали й останні вибори. Співробітниця агенції „Ассосієйтед Пресс" Кей Вартлетт обрахувала, що найменша сума, витрачена будь - котрим кандидатом в останніх виборах, становила 600.00 дол.: її витратив молодий адвокат на газетні і радіові оголошення, кандидуючи на становище посадника в містечку Вейн в Аркензо із 7.000 мешканців. Але видатки Нелсона Рокефеллера в його успішній кампанії за губернаторський пост в стейті Ню Йорку обраховують на близько 10 мільйонів дол. Кожний із двох невдалих кандидатів на сенаторський пост в Ню Йорку, Чарлз Ґуделл і Ричард Оттінгер, видаткував по кругло 2 мільйони, хоч Ґуделл бідніший за мільйонера Оттінґера. Мільйонером є також новообраний сенатор Джеймс Боклі.

За найкращий і найбільш успішний контакт кандидата з найширшими масами вважається телевізію. Але поява на телевізії вечірньою порою в Ню Йорку впродовж 30 секунд коштує 7.500 дол., — на провінції в Кензасі це коштує тільки 145 дол. „Крайовий Камітет за успішний Конгрес", який стежить за тим, щоб не було зловживань під час виборів, обрахував, що в 1970 році кандидати на різні виборні пости витратили 75 мільйонів дол. на телевізійну аґітацію. Конґрес прийняв закон про обмеження видатків кандидатів на чолові виборні становища на їхні телевіізійні виступи, — президент Ніксон зголосив „вето" проти того закону, бо, мовляв, телевізія не одинокий коштовний засіб аґітації.

В Америці багатство не вважається хибою кандидата. Навпаки, його цінять за хист, завдяки якому він став багатим або побільшив успадкований маєток. Люди мають довір'я до багатого, вважаючи, що він не шукає заробітку, а кандидує задля задоволення своєї здорової амбіції. шення до різних проблем, в яких вони зацікавлені. Нідостача відповідних фондів була одною з причин прогри кандидатів українського роду.

Очевидно, що видатки на передвиборчу кампанію не покривають самі кандидати. Їх покривають партії та всілякі установи, яким залежить на виборі одного чи другого кандидата з уваги на його становище та його відношення до різних проблем, в яких вони зацікавлені.

На овиді зміни в Сайґоні

Хоч 91-ше засідання Паризької „мирової" конференції про В'єтнам, яке відбулось в четвер минулого тижня, виявило повну безвиглядність тих зустрічей, справа замирення не є безнадійною. Вся західня преса записала 10-хвилинну заяву, яку в Сайґон склав емеритований генерал Дуонґ Ван Мінь, знаний серед в'єтнамців, як „великий Мінь". Два роки тому він вернувся до Сайгону з добровільної еміґрації і не втручався ні до яких державних справ. Тепер заявив, що „мир — найперша проблема" В'єтнаму, бо без миру не можна відбудувати країни з воєнних руїн ані перевести в ній найнеобхідніших реформ. Він признав теж, що „самою лише зброєю не можна здобути тривкого миру". Дуонґ Ван Мінь не залишив сумніву, що він кандидуватиме в наступному році на президента Південного В'єтнаму. Через два дні після того теперішній президент Нґуєн Ван Тіє заскочив світ заявою, що він не думає кандидувати на дальшу каденцію.

Зміна на становищі президента Південного В'єтнаму може мати переломове значення для війни-миру у тій країні. Хоч президент Ніксон правильно відкинув, як річ принципово несприйнятливу, ультимативну вимогу комуністів, щоб Америка перестала підтримувати „лакейський" режим Нґуєна Ван Тіє, при всій своїй антикомуністичній твердості той південнов'єтнамський президент не є ідеальним і бездоганним. Фактом є, що він щойно цього року почав переводити земельну реформу, — що толерував і толерує збагачування льояльних супроти нього провінційних каціків, — що не хоче чи не вміє створити одностайного фронту всіх антикомуністичних сил країни.

У Сайґоні вперто втримуються поголоски, що американський Уряд припинить підтримку теперішньої верхівки в Південному В'єтнамі й підтримає „великого Міня", так само рішучого антикомуніста, який до того ж не має марки „лакея" і зможе повести розмови з В'єтконґом. Очевидно, було б куди краще, якби американська збройна інтервенція у В'єтнамі закінчилась повним розгромом комуністів. Але фальшива стратеґія „війни обмеженими засобами задля обмежених цілей" завела війну і мир у сліпий кут. „В'єтнамізація" війни, ведена президентом Ніксоном, дозволяє зменшити у В'єтнамі чисельність американських військ. Але ані Америка ані в'єтнамці війни не хочуть. То, може, „великий Мінь" зуміє закінчити її.

В. Давиденко

КОНТРОВЕРЗІЙНИЙ ВИННИЧЕНКО

(1)

У зв'язку з 90-річчям із дня народження українського письменника Володимира Винниченка, що в 1951 році помер у Франції, розпалилась в еміґраційній пресі дискусія, яка подеколи нагадує злощасну дискусію навколо Миколи Хвильового, що кілька років виповнювали сторінки преси. Як в тій, так і в цій дискусії вдаються сторони в екстреми, часом забирають голос особи некваліфіковані, над розумовими а р ґ ументами переважають емотивні, зроджені з сантименту чи ресантименту.

На жаль, треба ствердити, в дискусії навколо Володимира Винниченка не розмежовується виразно його як письменника і політика. А в цій дискусії таке розмежування треба було б переводити насамперед.

Очевидно, годі викреслити ім'я Винниченка з української літератури. Нині, майже невідомий нашому молодому поколінню, він у перших десятиліттях цього століття був чи не найбільш популярним письменником на Україні. Поширивши тематику своїх творів на революційну інтеліґенцію, на місто, на сільський пролетаріят, він захоплював молодь своїми п'єсами, оповіданнями і романами. Його „Чорна пантера і білий ведмідь" не сходили з української сцени. Його останній роман, надрукований на підсовєтській Україні — „Соняшна машина" — був неперевершеним „бестселером".

Оповідання В. Винниченка — „Кузь та Грицунь", „Біля машини", „Хведько Халамидник" та ін. — входили в усі шкільні хрестоматії.

Прихильну характеристику творчості Винниченка в першому періоді його літературної діяльности дала Леся Українка. А Іван Франко у 1907 р. в „Літературно-Науковому Віснику" (кн. IУ, ст. 139) писав з приводу появи Винниченкової збірки оповідань „Краса і сила":

„І відкіля ти такий узявся? — так і хочеться запитати д. Винниченка, читаючи його новелі... Серед млявої, тонко - артистичної та малосилої або ординарної, шаблюнової та бесталанної ґенерації сучасних українських письменників раптом виринуло щось таке дуже, рішуче, мускулисте і повне темпераменту, щось таке, що не лізе в кишеню за словом, а сипле його потоками, що не сіє крізь сито, а валить валом, як саме життя, всуміш, українське, московське, калічене й чисте, як срібло..."

В. Винниченко, перебуваючи на еміґрації у Франції, до 1930 року одержував з Харкова гонорари за свої твори. І коли того року висилку гонорарів припинили, він звернувся з листами до комісара освіти М. Скрипника і редактора літературного відділу „Книгоспілки" О. Слісаренка, в яких обурювався, що йому, „пролетарському письменникові", уряд „робітничо - селянської України" відмовляє в тому, що по праву йому належить. Після того твори Винниченка перестали друкувати, і книжки його зникли з книгарських полиць.

В. Винниченко ніколи не належав до письменників-моралізаторів. Він захоплювався Ніцше і проповідував філософію і н дивідуальної моралі, що базувалася на засаді „чесність з собою". В повісті під цією назвою, як і в повісті „Записки кирпатого Мефістофеля", він реалізував цю філософію індивідуального анархізму в щоденному житті їх персонажів. Під час політичної реакції, що настала після поразки революції 1905 року, Винниченко, як і більшість революційно настроєної інтеліґенції, перейнявся песимістичним настроєм, і цей декаданс виразно позначився на його творчості.

Це був період, про який так писав у „Літературно-Науковому Віснику" (книжка IУ, 1907) Сергій Єфремов: „Медовий місяць" усяких вольностей тоді вже минувся, рожеві надії збліднли, а конституційні ілюзії розпорошено гуком гармат під Москвою. То був саме час, коли по втихомиренні московського оружного повстання рушив на завоювання всієї держави славетний Дурново, коли хижацькими загонами розтеклися по всіх - усюдах „карательные экспедиции..."

Подібний настрій переживали тоді також російські ліберальні письменники Андреєв, Мережковський та ін., а серед молоді ширилися гуртки „огарочників" і самогубців.

Винниченкові закидали надмірну увагу до питань сексу. Це теж був знак часу, і в російській тогочасній літературі (Арцибашев), і в польській (П ш е бишевський) статеві проблеми займали часом головне місце в творчості письменників. Очевидно, приймало це форми куди скромніші, як бачимо тепер в американській і західньоевропейській літературі.

З припиненням українізації, з початком 30-их років твори Винниченка опинились на індексі заборонених разом із творами тих численних письменників, яких тепер в більшості „реґабілітують". Але Винниченка не реґабілітують.

У двотомовій „Історії української літератури", 1954 року, під кожним оглядом н а й г і ршому шкільному підручнику, що з цієї ділянки будь - коли появлявся на Україні, В. Винниченка як письменника цілковито зіґноровано.

В Українській Радянській Енциклопедії (УРЕ) про В. Винниченка сказано, що його твори, написані до 1905 р. (почав він літературну діяльність у 1902 р.) мали реалістичний характер, але після тієї революції „Винниченко сповзав все далі й далі на ворожі, занепадницькі позиції, зрікся будь-якої критики буржуазного суспільства і заглибився в модні серед тодішніх обивательських кіл псевдопсихологічні проблеми".

УРЕ вважає, що „ренеґатство" Винниченка найповніше виявилося в таких його п'єсах, як „Заповіт батьків", і „Щаблі життя", в яких він буцімто паплюжить революцію і проповідує клясовий мир та націоналізм.

У виданій недавно книжці Смолича „З народом чи проти народу" цей голова організації каґебівських сирен подає зовсім іншу характеристику Винниченка як письменника. Його перші твори називає він „коштовними мистецькими цінностями-шедеврами", творами, „просякнутими любов'ю до рідного народу", „сповненими залюблености в рідну природу, в рідний національний характер, в самий національний кольорит України".

І далі Смолич пише про Винниченка так:

„Революція (1905 року — В. Д.) владно потягла до себе обдарованого... юнака. Отаборившись у місті, Винниченко зразу ввійшов у дійові революційні кола... На літературній творчості Винниченка цей активний політичний крок відразу позначився: молодий письменник почав обирати для своїх творів найгостріші для того часу теми й проблеми... Ці теми визначили ввесь напрям творчости молодого повістяра".

Ця характеристика Винниченка цілковито відмінна від тієї, яку дає йому УРЕ. Але це й зрозуміло: написав її Смолич для української еміґрації, а УРЕ призначена для „совєтських громадян", яким сьогодні про ті чи інші історичні факти і літературні явища можна говорити так, а завтра інакше, залежно від того, в якому напрямі котиться колесо совєтської політики.

У журналі „Радянське Літературознавство", о р гані Інституту Літератури АН УССР (ч. 8, серпень 1970) Є. Шабліовський в статті „Про Володимира Винниченка", на початку ствердивши, що літературну творчість письменника не можна відокремлювати від його політичної діяльности, дає позитивну характеристику першого, до революції 1905 р., періоду творчости В. Винниченка.

„В. Винниченко, — пише Шабліовський про пореволюційний період його творчости, — розгорнув активну діяльність (разом з Д. Донцовим і Л. Юркевичем) в націоналістичному журналі „Дзвін". В. І. Ленін, як відомо, рішуче засудив буржуазно - н а ціоналістичні концепції цього видання..." (стор. 46). Трохи далі Шабліовський пише, що Винниченко „втрачає національне обличчя" (стор. 47). А ще далі, що „основна Винниченкова засада лишається непорушною: войовничий буржуазний націоналізм..." (стор. 47).

(Закінчення буде)

В. Ткач

ДВА АСПЕКТИ НІМЕЦЬКОЇ СХІДНЬОЇ ПОЛІТИКИ

(2)

Можна сумніватися, чи канцлер соціялістично-ліберального уряду Брандт керувався попередньонаведеними арґументами, укладаючи договір з Москвою. А якби це навіть було так, то, ясна річ, він до цього не може відверто признатися: якби він заявив, що пішов на договір з Москвою тільки для того, щоб прокласти собі дорогу до сателітів з метою їх повільного відірвання в майбутньому з-під впливів СССР, то цим він перекреслив би не тільки самий договір, але й можливості домовлювання з сателітами, бо на це наклав би своє вето Кремль.

Що на це говорить християнсько - демократична опозиція проти у р я д у Брандта? Можливо, вона розуміє труднощі Брандта в його східній політиці, але використовує їх у своїх інтересах. Проте, вона поборює завзятіше договір саме з Москвою, а не перспективи „замирення" з Польщею і Чехо - Словаччиною — навіть ціною далекойдучих поступок на користь цих останніх. Опозиція твердить, що цей договір уможливить СССР піднести потенціял своєї індустрії і, найголовніше, відкриває дорогу совєтам до геґемонії над цілою Европою та сприяє совєтським плянам послаблення, якщо не ліквідації, пов'язання Німеччини із своїми західніми союзниками, насамперед цікаво відмітити статтю в італійській газеті „Етропео", яка твердить, що на підставі таємного домовлення, як додатку до німецько-совєтського договору, нинішній боннський уряд зобов'язався до ступневого виходу Західньої Німеччини з НАТО, при чому термін такого виходу має бути устійнений між Бонном і Москвою. З цього приводу ряд опозиційних депутатів західньонімецького парляменту на чолі з Штравсом жадали „вияснення" від у р я д у Брандта.

Християнсько - демократична опозиція не криється з тим, що вона неоднаково ставиться до договору з Москвою і до спроб „замирення" з Польщею і Чехо-Словаччиною. Про це свідчить недавня постанова парляментарної фракції християнських демократів, у якій ця фракція висловлюється за потребу нормалізації відносин з Польщею. Але — з одним застереженням: вона теж признає, що сучасні західні кордони Польщі лежать на Одрі-Ніссі, але справа остаточного устійнення й міжнародно - правного визнання цих кордонів має бути відложена до загального мирового договору поміж Німеччиною і її противниками з другої світової війни. Це те, на що не хоче погодитися Варшава, вимагаючи остаточного негайного визнання цих кордонів.

Можливо, що серед християнських демократів є багато таких, які вважають справу кордонів на Одрі-Ніссі вже передрішеною на користь Польщі. Але, якщо це так, то вони до цього не зможуть признатися з уваги на своїх виборців... Відомо бо, що не тільки „виґнанці" із східніх німецьких провінцій, але й багато інших німців висловлюється проти, принаймні, як це говориться, „завчасного", остаточного зречення з колишніх східніх провінцій Німеччини.

Таким чином треба ствердити, що в справі східньої політики як в урядовому, так і в опозиційному таборі Західньої Німеччини немає ясности і панує радше хаотичність поглядів і плянів. Брандт, якщо він цього і хотів би, не може поставити справу „замирення" з сателітами перед справою „наближення" з СССР, втягуючись всилу обставин і навіть проти своєї волі у все більшу залежність від плянів Москви. Опозиція також не може ясно поставити справу розрізнення двох аспектів східньої політики: Москва і сателіти. А назагал є серед німців поважні тенденції, згідно з якими краще, мовляв, іти на співпрацю з Москвою, залишаючи хоч якусь хвірточку до майбутньої зміни кордонів на Одрі - Ніссі в користь Німеччини, аніж поставити карту на „замирення" і на майбутнє послаблення чи й упадок совєтсько - російської імперії.

Чи така політика Західньої Німеччини вийде їй на користь на дальшу мету? Ця політика таки містить у собі ризико дістатися у сферу геґемонії СССР, а з другого боку не прокладає дороги до „замирення" не тільки з Польщею й Чехо-Словаччиною, але й з усіма іншими поневоленими Москвою народами, спільно з якими вона, при майбутньому неминучому захитанні совєтської імперії, могла б здійснити те, чого найбільше може осягти: об'єднання німецьких земель на захід від Одри - Нісси.

В одній із попередніх наших статтей висловлювалося думку, що в Польщі й Чехо - Словаччині радо привітали б — не тільки комуністичні уряди, але й народні маси — згоду Німеччини на визнання сучасного територіяльного „статус кво" — без жадних застережень. Зате там з підозрінням ставляться до німецько - московської співпраці, вважаючи, що ця „співпраця" помагатиме Москві утримувати сателітні країни в стані повної залежности від СССР. Різні відомості, що прийшли в міжчасі, підтверджують цей погляд.

Ми також висловлювали вже думку, що німецько-совєтський договір зустрінеться з неґативною оцінкою в Україні. Ця думка також підтверджується відомостями, що приходять з СССР. Так, наприклад, совєтська пропаґанда зуживає багато енергії, щоб оправдати потребу заключення такого договору перед громадянами всього СССР. Ці громадяни не можуть зрозуміти, чому раптом з'явилася „потреба „співпраці" з „заціклим ворогом" всіх народів СССР, що ним була, в розумінні цієї ж самої пропаґанди, Німеччина.

Газета „Мюнхенер Меркур" з 24-25 жовтня ц. р. пише з цього приводу, що особливо в Україні і Білорусі, себто в країнах, які були під гітлерівською о к у пацією, німецько - совєтський договір викликав здивування і „розчарування". До цього треба додати, що українці і білоруси були свідками, як Гітлер і Сталін боролися між собою за те, хто з них матиме Україну й Білорусь у колоніяльній залежності і в стані нещадного визиску. Тепер Брандт і Брежнєв мають співпрацювати між собою, щоб Москві легше було затримати своє панування над Україною і Білоруссю...

„Ленінізм без прикрас"

Торонто. — „Свобода" вже повідомила [illegible] вже повідомила про відкриття двотижневої виставки в Міській бібліотеці в Сіті Гол, під назвою „Ленінізм без прикрас". Виставку відвідують багато глядачів. Щоденник „Глоб енд Мейл" з 3-го листопада надрукував велику фотознімку з виставки, на якій видко частину експонатів — понад 20 світлин Леніна - Ульянова та постріляних „ворогів народу", селян і інших безневинних людей, невигідних диктаторському режимові. До кожної світлини подано пояснення англійською мовою.

У вістці зазначено, що виставку зорганізовано заходами вихідців із Східньої Европи та з балтійських країн — свідків і очевидців ленінського комуністичного режиму. Зазначено теж, що Міська рада вирішила дати право влаштувати й іншу таку виставку, коли б хтось не був згідний з цією в насвітленні Леніна. Експоновано також багато книжок англійською й іншими мовами про комуністично - московські злочини супроти людини і народів, політичні вбивства тощо.

Посадник В. Деннісон, відкриваючи виставку, сказав, що „фігура Леніна тепер є дуже контроверзійною, щоб не сказати більше". Він додав, що багато людей вже розчарувались у „ленінському вченні", але все ще є такі, які й досі до нього звертаються: „Ця виставка відображує інше обличчя Леніна, на підставі досвіду людей, які допомогли виставку влаштувати". Виставку спонзорують 12 національних організацій Канади, в тому числі й Комітет Українців Канади. Відвідувачі одержують англомовний каталог з списками рекомендованої л і т е ратури про Леніна і російський імперіялізм - комунізм.

КОНКУРС НА П'ЄСУ-ОДНОАКТІВКУ

Міністерство культури СССР проголосило конкурс на п'єсу-одноактівку „з актуальних проблем сучасности, про побудову комуністичного суспільства" і т. д. Нагороди за ті п'єси призначені від однієї тисячі рублів до 300, всіх 6. В Україні створено Комітет для відбирання присланих п'єс під псевдами й переслання їх у Москву на конкурс. В офіційному повідомленні з Москви не сказано, якою мовою можна присилати твори. Такий „всесоюзний" конкурс крім пропаґандивних з а в д а н ь розрахований ще й на те, що „націонали" будуть писати російською мовою, щоб побільшити шанси д і с т а т и „премію".

І. Вовчук

ПРО ВЕЛИКОДЕРЖАВНИЙ ЛЕМЕНТ РЕФОРМАТОРІВ

(4)

Пропонується новий НЕП. Учені мужі забувають, що 70-ті роки не 20-ті, коли ще не було зруйновано економічного укладу капіталістичної Росії. Та й ввесь суспільно-політичний уклад ленінської імперії 20-их років був зовсім інакший. Національні республіки, включені в імперський комплекс, тоді ще дихали повітрям національних революцій. Теперішній клімат московського централізму загострив, розжарив національні проблеми в республіках, включених примусово, зброєю в імперський комплекс СССР. При найменшому послабленні централістичних кліщів поневолені нації заговорять своєю історичною мовою, державно-політичною, далеко сильнішою, ваговитішою. Реформізмом, що його пропонує А. Сахаров з однодумцями, їх не обдурити.

Національній проблемі в тезах меморандуму майже не приділено уваги. Як патріоти великої Росії вчені мужі дивляться на поневолені національності через старі великодержавні, імперські окуляри. В 14-му параграфі програми автори ласкаво пропонують „відновити всі права націй, примусово переселених за Сталіна, дати їм автономію і право повертатись на свої землі".

Рятуючи режим імперського соціялізму від катастрофи, реформатори принагідно пригадують і ґеноцид московського уряду. Радять дати вимореним у переселенні націям автономію, а людям, які вціліли від того ґеноциду, дати право повертатись на свої землі.

Дивуєшся, і гірко стає, коли читаєш такий лепет реформаторів. Гірко, бо при всіх добрих побажаннях вони не можуть визбутися московського великодержавного ставлення до поневолених Росією народів. Нинішній стан поневолених націй має зберегтися і в пореформній державі — імперії. Справжнє розуміння свободи, особистої і національної, чуже і далеке авторам програми. Чи може людина, група, партія чи рух відстоювати, обороняти чи боротись за свободу своєї нації чи народу, коли вона не визнає її (свободи) для інших? Ні. Хто не визнає свободи для інших, той по-справжньому не вірить і не хоче її для себе і своєї нації.

Розуміння особистої і національної свободи авторам меморандуму далеке і чуже. Вони вірять і розуміють тільки московську силу і керуються свідомістю сили імперського режиму, а він — трухлявіє. Реформатори розуміють добре стан і хочуть запобігти катастрофі, зберегти КПСС, яка в своїй програмі марить про ліквідацію націй. В меморандумі дано добру фахову аналізу господарсько-економічного стану країни, але рабська душа московізму не дозволяє авторам побачити політичної дійсности в імперії.

В заключній частині своєї заяви автори ставлять запит: „що жде нашу країну, коли не буде взято курсу на демократизацію?" В їх розважаннях чується безнадійність, а то й страх. Країна, в переконанні вчених, котиться до сліпого кута — катастрофи. Коротко наводячи ознаки такого стану, автори нарешті побачили найголовніше: „Загострення національних проблем в національних республіках, рух за демократію, що йде знизу, неминуче набуває націоналістичного характеру. Ця перспектива стає особливо загрозливою, коли зважити на небезпеку китайського тоталітарного націоналізму".

Налякані з а г р озливою „перспективою" націоналізмів, автори м е м о р андуму пропонують в політиці супроти Китаю „збільшити або бодай зберегти існуючий технічно-економічний розрив між нашою країною і Китаєм, збільшуючи число своїх друзів у світі (натяк на ЗСА — І. В.), пропонуючи китайцям альтернативу співпраці і допомоги". Допомога і співпраця, як бачимо, має бути такою, щоб затримати Китай в стані технічно-економічної відсталости, навіть збільшувати її. Не місце тут розглядати суті г е о п о літичного конфлікту між двома „навіки братніми" комуністичними потугами, як то не так давно вважали в Кремлі. „Брати" стали ворогами і воюють за загарбані чужі землі-території.

Щождо пов'язання націоналізмів з „китайською небезпекою", то воно не нове. Вчора український націоналізм був австрійсько-німецькою видумкою, грузинський — англійською, казахський — турецькою. Нині ті націоналізми в'яжуть з китайською небезпекою. То давня метода імперської оборони від націоналізмів поневолених Москвою націй. В трухлявій системі імперського соціялізму націоналізми найбільша ідейно-політична сила. Вони тиснуть на імперські обручі СССР що далі, то сильніше, наближаючи розвал його.

Чи в „трансформації" лихо?

Кожна політична програма чи нарис великих плянів перебудови не є переконливим, якщо в ньому не відчувається до кінця усвідомлення дійсности, яку мається змінювати чи перебудовувати. Коли в пляні перебудови не просвічує певна органічна філософія, через яку усвідомлюється заперечення історичного. Байдуже, що просвітлення може бути не зовсім ясним, практичні положення не до деталів узгіднені з світоглядовим усвідомленням. Але навколо останніх добираються люди для дії в певному напрямі, і вони здійснюють перебудову.

„Програма демократичного руху Совєтського Союзу" з'явилася десь в кінці минулого року, хронологічно вона ніби випередила меморандум А. Сахарова та його однодумців. Але ідейно-політично „Програма" стоїть на тих самих засадах. Обороняючи цілість СССР, програма бачить вихід в демократизації „совєтського" суспільства, яка приведе і до національного визволення поневолені Москвою нації. Демократи „Росії, України і Прибалтики", які буцімто складали її, вказуючи на злодіяння в і м п е рському комплексі — СССР, більше говорять про злочини людей, а не чіпають засад історичних, традицій, ідеологічних підвалин, на яких визрівало і формувалося большевицьке великодержавіє.

Говорячи про нинішній соціялізм в СССР, „Програма" розповідає, як „трансформувались форми суспільного зла капіталізму" в східньому соціялізмі (так названо в програмі імперський соціялізм СССР), як те зло посилювалось.

Признаючи за капіталізмом позитивні суспільні цінності, які він збільшує, визбуваючись клясичних своїх форм, Програма бачить усе лихо нинішнього імперського ладу в тому, що він, „трансформувавши зло капіталізму, не всилі подолати його і довів до неймовірних розмірів недоліки капіталістичного суспільства".

(Далі буде)

ДОКУМЕНТ УКРАЇНСЬКОЇ УЧАСТИ В ПЕРЕДВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ

У цьогорічній передвиборчій кампанії громадяни українського роду взяли дуже активну участь. На фото: пані Марія Душник із знову переобраним губернатором Ню Йорку Нелсоном Рокефеллером під час одної із багатьох зустрічей під час виборчої активности. Пані Душник, як і її чоловік д-р Володимир Душник, були активні за перевибір губернатора Рокефеллера та за вибір на сенатора консервативного кандидата Джеймса Боклі, який переміг у виборах.

Відбулися наради Головної Управи ОУА „Самопоміч"

Ню Йорк, Н. И. — Місячні наради Головної Управи ОУА „Самопоміч" відбулися 17 червня у власному домі і були присвячені посиленню суспільно допомогової акції, переведенню успішно у ширших розмірах збірки Відділами і мужами довір'я, включення молоді до співпраці, організуванню нових Відділів, видавничим справам і можливості допомоги українцям в Україні, які потерпіли від повені, та в Польщі, в Західній Европі, Бразилії і потребуючим в Америці.

Наради відкрив і ними проводив голова п. Степан Сприньский, а протоколував секретар д-р Василь Палідвор.

Звіти з пророблені праці на протязі останнього місяця зложили: п. Степан Сприньский голова, мгр. Євген Лозинський і мгр. Богдан Ластовецький — заступники голови, д-р Василь Палідвор — секретар, інж. Іван Гурик — касир, п-ні Емілія Козицька — референт суспільної опіки, інж. Роман Раковський — господарчий референт.

Над звітами вив'язалася дискусія, в якій забирали слово, крім повище згаданих, ще: проф. Михайло Цяпка, Михайло Ковальчин, п-ні Ольга Заячківська, інж. Мирон Пінковський, Евстахій Манацький, Лев Пришляк, Франк Колодій та ін.

Обговорено потребу організувати бюро Суспільної Служби, яких вже маємо п'ять; у Ню Йорку, Філядельфії, Чикаго, Нюарку і Клівленді, спільно з СУА і ЗУАДК-ом, які несли б допомогу нашим людям, оформлюючи їх на допомогу в урядових допомогових установах та опікуючися ними. Рішено — поробити заходи, щоб на устійненому правильнику повставали бюра Суспільної Служби по інших громадах.

Розглянено справу активізації молоді на форумі ОУА „Самопоміч", яка проявляла б себе в Головній Управі, в бюрах Суспільної Служби, зокрема в контактах з урядовими чинниками, опікою над публічними бібліотеками, постачаючи туди видання в англійській мові про українські проблеми, та основуючи культурно освітні секції при Відділах. В цій справі є вже позитивні прояви і рішено їх продовжувати.

Проблема допомоги потребуючим Українцям поширюється і стає пекучою не лише в Польщі, Югославії, в Німеччині, Бразилії, а особливо в Західній Україні, де тисячі родин потерпіли від повені, яким грозить голод і нужда і ніхто їм не допомагає. В тому напрямі Головна Управа застановляється, щоб поробити заходи і знайти можливості та правну дорогу допомоги тим нещасним братам. Пороблено старання, щоб на ту ціль зібрати більші суми і розіслано збіркові списки Відділам і поодиноким представникам по наших громадах, які, як маємо інформації, взялися жертвенно до праці, щоб зібрати більше, як попереднього року.

Обговорено справу організування нових Відділів в місцевостях, де ще їх не було.

По зреферуванні головою Видавничої Комісії п. мгр. Є. Лозинським і по доповненні головою Редакційної Комісії п. інж. Романом Раковським, окрему увагу присвячено справам органу „Наш Світ". Рішено поробити заходи, щоб цей одинокий суспільно економічний журнал видавати не раз на два місяці, а принаймение як не що місяця, то 10 разів в році. Побільшити його тираж та подбати, щоб висилати його до публічних бібліотек.

Обговорено болючу в українському житті справу, а саме те, що багато наших самітних людей, часто заможних, вмирають без послідного завіщення — тестаменту, і тому їх майно переходить в чужі руки. Рішено подбати про ряд статтей у пресі й органі „Наш Світ", та через Відділи, які виясняли б нашому загалові, що кожна культурна людина робить тестамент і як не має своєї родини то записує своє майно на добродійні, релігійні і суспільно громадські цілі.

Розглянено письмо трьох членів Відділу з Філядельфії і рішено дати їм відповідь, щоб згідно з рішенням Головного Суду і становища Делегатського З'їзду, для суспільного добра, вплинути на людей з бувшої Управи Відділу, щоб ті передали книги і майно новообраній Управі.

В нарадах взяли участь члени Головної Управи, Контрольної Комісії і Головного Суду: п. Степан Сприньський, мгр. Євген Лозинський, мгр. Богдан Ластовецький, п-ні Ольга Заячківська, д-р Василь Палідвор, інж. Іван Гурик, інж. Роман Раковський, п. Лев Пришляк, п-ні Емілія Козіцька, п. Евстахій Емілія Козицька, п. Евстахій вал[illegible]ин, п. Франк Колодій, проф. Михайло Цяпка, інж. Мирон Пінковський.

Наради закрив голова п. Степан Сприньский о годині 10-ій вечором подякою присутнім за участь та побажав їм приємних вакацій.

М. П.

І. Дурбак

Як працює Бучацький Комітет?

Рочестер, Н. И. — Головний Бучацький Комітет і Редакційна Колегія Бучацького Збірника відбули тут у гостинному домі панства Михайла й Марії Крижанівських у днях 10 і 11 жовтня ц. р. чергову конференцію при участи понад 20 осіб.

Відкрив її голова Бучацького Комітету, п. М. Крижанівський, вітаючи приявних, і передав її ведення координаторові, дир. Ст. Шипилявому, що з'ясував пророблену працю від першого з'їзду Бучачан при кінці травня 1969 р. За 16 місяців він зладив картотеку Бучачан за азбукою; за місцем народження і за місцем поселення на еміграції. Реєстр обіймає 1.060 прізвищ. Крім численних листів вислано 8 обіжників, (разом 4.650 примірників) на 14.500 сторінок. Зібрано фотокопії багатьох джерельних матеріялів, шематизмів, геогр. словника, давних видань і статтей про Бучач. Надійшли замовлені наукові праці про Бучаччину д-ра Я. Пастернака, д-ра М. Андрусяка, проф. В. Кубійовича, проф. І. Боднарука, проф. Л. Шанковського та інші життєписи визначних Бучачан, родові хроніки, мистецькі твори про Бучаччину, спогади, описи деяких громад. Бракують списки громад: Баранів, Бертники, Бобрівники, Дубенко, Ковалівка, Комарівка, Лазарівка, Лука, Ляцьке, Нисколизи, Новосілка Коропецька, Осівці, Петликівці, Нові, Переволока, Порхова, Потік, Русилів, Сокалець, Савалуски, Трибухівці, Тростянці, Чехів і Яргорів. Бракує спогадів про Листопадовий Зрив і часи Української Державности 1918 - 19 рр. в Бучачі. В рядах УСС було 101 Бучачан, багато старшин і вояків було в УГА, 536 поляглo в боях за волю України. Життєписи біля 80 визначних Бучачан будуть подані в енциклопедичному характері, також фундаторів, разом зі світлинами. В описі дій нашого підпілля (УВО-УОН-УПА) звертається пильну увагу, щоб не пошкодити родинам підпільників. Одначе докладна мартирологія Бучаччини буде зібрана і збережена в наших архівах для майбутніх поколінь, аж поки можна буде її повністю видати, без каражування нікого, хто був зв'язаний з підпіллям. Ред. П. Рогатинський збирає матеріяли про нашу зарібкову та політичну еміграцію з Бучаччини в усіх країнах поселення, та їхніх нащадків, зокрема професіоналістів. Тому треба присилати всі дані та знимки на адресу координатора, Степана Шипилявого, 926 Слінтон Ст. Вуффало, Н. И., 14210.

Досі зібрано 11.200 дол., видано 1.093 дол. на авторські гонорарі, фотокопії, помноження обіжників, поштові оплати, оголошення у пресі й радіо тощо.

В оживлених дискусіях промовляли майже всі учасники конференції, що виявила зразкову співпрацю між членами Управи й Ред. Колегії. За 16 місяців пророблено таку велику роботу завдяки подивугідній відданости й працьовитости дир. Ст. Шипилявого, що не зважаючи на свій похилий вік, присвятив увесь час цій вдячній праці, та має вже поважні успіхи. Завдяки гармонійній співпраці між головою, п. М. Крижанівським, дир. Ст. Шипилявим, координатором, мґром В. Кольцьом, секретарем і головним редактором М. Островерхою, треба сподіватися, що збірник „Бучач і Бучаччина" появиться при кінці 1971 р., як один з кращих і цікавіших наших регіональних збірників, в Українському Архіві НТШ. Бучацький Комітет — це зразок для інших наших регіональних комітетів.

Новий балет „Спляча князівна"

За відомою німецькою казкою братів Ґрімм склала у Дітройті вчителька і власниця Балетної Студії, Мотря Макар, новий балет у 3-ох діях і виставила його на річному пописі своїх учнів 6-го червня 1970 р. в авдиторії школи Непор. Зачаття в Дітройті. Подаємо зміст балету, щоб дати оцінку цікавої ідеї молоденької вчительки.

У княжих теремах радість, бо народилась княжна. Батьки запросили 8 добрих Фей, а забули про одну, що мала славу „злої". Вони з'явилась (Леся Серафин, Марта Король, Христя Флюнт, Оля Сливка, Оля Дужа, Рома Біла, Наталя Конопада і Дарця Пастух) і кожна з них виконувала сольовий танок, а відтак обдаровувала дитинку в колисці таланом, від краси до щастя. З'явилась також незапрошена „зла фея" (Аня Яцик). Вона теж понисалась своїм танцем, а потім з пімсти побажала княжні смерть, коли закінчить 16 років. Але одна з добрих фей, не встигнувши побажати дитині, змінила прокляття на „довгий сон". Це сповнилось в 2-ій дії, коли княжна (Мотря Макар) святкувала своє 16-ліття. В княжому садочку, коли її забавляли танцями молоді дівчата-дворянки (Р. Біла, О. Дужа, Х. Флюнт, Н. Конопада, М. Король, Наталя Лончина, Д. Пастух, Л. Серафин, О. Сливка і Ліля Юзич), зла Фея, що приталась на сходах до замку зі своїм прислужником (Б. Гречний), заманила княжну ніби до веретена, і там княжна вкололась отруєною голкою та впала на крісло. За нею поволі заснули її подруги, а зла ж фея радісно виконує свій тріюмфальний танок, але всі феї віджиють. Це показує 3-тя дія. Рожечки (Христя і Лідзя Богай, Марічка Феденко, Рома Кручак, Ліса Одинець, Варвара Перцович, Лідзя Серафин і Аня Шулик) виводять танці, як зірвані вітром пелюстки, коли з'являється князенко (Т. Лончина) з далеких країв, куди дійшов слух про сплячу князівну. Він хотів її поцілувати, але в ту мить вона збудилась, а за нею й усі подруги. Сприймають це всі, як велике чудо. Танцюють квіти (Х. Богай, Р. Кручак, Л. Одинець і А. Шулик). Рожечки знову кружляють в танці, з'являються Синя Пташка (Ф. Марічка), Райська Мушка (Л. Серафин) і Золота Бджілка (В. Перцович), але всі з увагою зосереджуються на чудовій Княжні і на щасливому Князенку, яких кінцевий балетний танець є втіленням життєрадости і любови.

Це зміст балету і прізвища виконавців, але суттєвими були танки, балет посдиничий і збірний, успіх навіть тих малят, що теж здіймаються навшпинках приписово. Неоднородні балетні форми чергувалися з масовими балетними сценами і сольовими молодими партіями. Мені невідомий інший хореографічний варіянт цієї німецької казки Ґріммів, як тільки в інтерпретації українки Мотрі Макар. Але, маючи на увазі чудове виведення її дітьми, маємо признати прагнення до досконалої краси молодого балетмайстра і заразом учительки, мотрі Макар, в її Студії. Танці Феїв, Рожечок, Дворянок з закінченням бравурним гопаком (Б. Гречний і Н. Кривий), квітів — ромашок і маків, і „літаючих" — Пташка, Бджілки і Мушки — добре виповнили зміст казки. Яскравим фінальним закінченням був хореографічний образ Княжни. Зваблива, зґрабна в рухах, зразкова в демонструванні піруети — це була вчителька Мотря. Добрим партнером Княжни в танці виявився Князенко — Тарас Лончина.

Підбір музики з платівок, з використанням теж українських, це справа балетмайстра, адже балет не має композитора. Це було зроблено щасливо. Награна музика на стрічці була емоційна і гармонізувала з танками. Костюми були барвисті, подекуди фантастичні (синя пташка), як у казці. Їх заготовила п. Марія Готра. Декорації, роботи П. Мусика, справляли добре враження. Маса захоплених дітей у залі, задоволення їхніх батьків і інших громадян, що часто-густо оплескували окремі сцени, та два коші квітів, що їх вручено Мотрі Макар, є найкращим її подарунком вдячности за цілорічну працю. Українці мають новий балетний твір високої кляси.

Чистий зиск призначила п-і Макар на Радіогодину ОО. Василіян у Дітройті.

В. Месторович

Ювілейні святкування Пласту в Рочестері, Н. Й.

Три дні пластова молодь полонила своєю діяльністю увагу всієї української громади Рочестеру. Вона святкувала 20-ліття заснування Пластової Станиці.

На святкування зложилися імпрези: Попис Пластової Молоді — 9 травня; Ювілейний Бенкет — 16 травня та Святковий Апель Станиці — 17 травня. З нагоди 20-ліття Станиці видано однодніквку „ВАТРА" та влаштовано Пластову Виставку.

Однодніквка „ВАТРА" з'ясовує обставини праці, творчу атмосферу, діяльність Станиці, подає історію обидвох Куренів та „Пластприяту", малює зусилля та ідейну наснагу пластових діячів та самих учасників Пласту.

Історію Станиці показано і на оригінальній виставці, що складалася з експонатів роботи пластунів, пластових видань та періодичних публікацій Станиці, символів та декорацій із таборів.

Попис Пластової Молоді — це була культурна імпреза, на програму якої зложилися такі точки: Гніздо Новаків — „Чорноморський монтаж", що його підготовила гніздова пл. сен. Віра Гринишин; Гніздо Новачок — „Вітай Весно" — ритмічні вправи зі співами в підготовці гніздової пл. сен. Анастазії Смеречинської; спільний виступ новачки й новака — фортепіяновий дует Любці Кіндрат і Богдана Єйни.

19-ий Курінь Юнаків ім. митр. А. Шептицького дав дві декларації у виконанні І. Тарнавського та Е. Гафтковича. Гурток „Змії" виводив вежі, а Залога „Вікінг" співала пластові пісні в супроводі гітар. Веселий скеч підготовив курінний пл. розв. А. Цегельський.

12-ий Курінь Юначок ім. Ганни Барвінок виконав три народні пісні та низку коломийок з тематикою Станиці. Підготовку проводила та акомпаніювала зв'язкова ст. пл. Яра Семанюк. Ритмічну композицію гагілок підготовила п. П. Климочко.

Ювілейний Бенкет відбувся в залях „Голідей Ін". Парадного блиску давали стрункі ряди пластунів та пластунок із прапорами, символами й парадними одностроями. Вони полонили очі та серця рідним чаром спомину про поневолену Батьківщину.

До виступів молоді достосувалися виступи голови Ювілейного Комітету п. Романа Павлічка, пластунів-основоположників: пл. сен. М. Лляльки, пл. сен. В. Приймака, пл. сен. І. Крамарчука та пл. сен. В. Пилишенка і ст. пл. Ю. Павлічка та представника Централі, пл. сен. Ярослава Бойдуника — голови КПС. Від Пластприяту промовляв п. З. Омецінський.

За мистецьку частину подбали 12-ий Курінь Юначок ім. Ганни Барвінок своїми вокальними виступами та виведенням гагілок. На відмічення заслуговує скеч „Залицянка" у виконанні пл. розв. Ліди Мотики, пл. розв. Яромира Приймака та пл. розв. Олега Крамарчука. Оригінальні коломийки дружнього укладу пл. сен. Х. Ковч, виконані Куренем Юначок, викликували бурю оплесків.

19-ий Курінь УПЮ ім. митр. А. Шептицького дав дві деклямації, що їх виконали пл. уч. Е. Гафткович та пл. розв. В. Каран; скрипкове сольо ст. пл. В. Довгалюк та фортепіяновий дует новаків — Любця Кіндрат та Богдан Єйна.

Програмою проводив пл. сен. Мирон Бабюк. Господарем свята був пл. сен. Іван Крамарчук.

Станична Старшина відзначила грамотами заслуги за віддану і повну посвяти працю для добра української пластової молоді слідуючі особи: пп. Ізабелу Омецінську, Віру Мотика, Марію Холевчук, Іванну Мартинець, Олександра Боберського, Ореста Гафтковича, Романа Павлічка, Мирослава Тицького, Любомира Шміґеля та Михайла Малнівського.

Від Крайової Старшини грамоту заслуги одержала пл. сен. Христя Ковч і пл. сен. Михайло Лялька були відзначені орденами св. Юрія в сріблі.

Атракцією вечора було вручення урядуючому Станичному пл. сен. І. Крамарчукові булави - бунчука, як ознаку суверенної влади, що його уфундували пластуни - сеньйори.

Після спільної вечері відбулась пластова забава, що пройшла в культурній атмосфері.

Святочний Апель Станиці Рочестер відбувся після Служби Божої, відправленої в намірені Пласту.

Зворушливим моментом був виступ Крайового Коменданта Пластунів пл. сен. Нестора Кольця, який від Булави переводив іменування та відзначення. Пластові відзначення від КПС одержали: пл. вірл. Галина Матковська — перше; пл. вірл. Марта Мотика та пл. вірл. Ліля Мартинець — друге плас-ве відзначення. Грамоту заслуги одержали старші пластуни: Зірка Домбчевська, Лесик Білик, Мирон Мартинець і Юрій Павлічко. Крім того були теж вщидані відзначення Станицею юнакам і юначкам.

Відспіванням Гимну Закарпатських Пластунів закінчено Ювілейний Апель та ювілейні святкування.

Ювілейні святкування Пласту задокументували українській громаді, що у життєвирішному змагу за національну ідентичність пластові клітини знаходяться в першій бойовій лінії. Пластова Старшина приготовила молоді кадри виховників, які успішно витримали життєву пробу та продемонстрували свою вміліcть та відданість пластовим ідеалам. Пластова Станиця, дбаючи за грядучі покоління, утримує вогонь своєї ватри у серцях нашої молоді у безперебійній працездатності та готовості до нових визовів долі.

Признання та приречення підтримки, що її висловило українське громадянство Пластовій Старшині повинно стати запорукою дальшої успішної праці для добра нашої молоді.

Віримо, що гасло „Пласт наша гордість і мрія!", яке лятло було моттом цього Ювілею, буде документоване фактами і ділами. Бажаємо сил і успіхів.

Іванна Мартинець

Срібний ювілей панства Кудановичів

о. Протоєрей Михайло Куданович з дружиною Ганною

В неділю 4-го жовтня ц. р. православна громада церкви св. Покрови в м. Рочестері відзначила срібний ювілей, себто, 25 років подружжя свого о. настоятеля, протоєрея Михайла Кудановича та його дружини Ганни.

З ініціятиви гуртка людей при підтримці Парафіяльної Ради, на впродовж короткого часу, за один неповний тиждень підготовано ювілейне святкування. До складу ювілейного комітету входили: пані Сузанна Стельник, Валентина Скробач, Михайло Ликів, Федір Федоренко та Роман Коваль.

Перед ювілейним прийняттям, що відбулося в залі Українського Вест Сайд Клюбу, в церкві св. Покрови відправлено молебень за здоров'я ювілятів та його родини. В молебні брали участь три священники з сусідніх православних парафій: Бофало, Сиракюз та Геркімер, при численній присутності парафіян церкви та гостей.

Після молебня, при повній залі гостей, приїхали ювілянти. Їх зустрів ювілейний комітет із хлібом та сіллю. Коротким словом привітав ювілята п. Ф. Федоренко, вручивши їм, за нашої традицією, майстерно спечений коровай та китиці квітів. Присутні підвелися зі своїх місць та вшанували ювілятів співом „Многая літа!". Після того комітет провів ювілятів до головного стола, де вже знаходилась святочна президія.

Відкриття ювілейного святкування почалося з молитвою, яку виголосив о. Євген з Геркімеру. Гості засіли до обіду, і в цей час тостмайстер свята Р. Коваль ознайомив присутніх з біографією ювілятів.

„Як усім нам відомо — говорив промовець — бути священиком — не така легка місія. На цьому відповідальному становищі людина посвячує себе службі Богові й своєму народові і тому священикові часто доводиться поступатись своїми особистими вигодами. Впродовж віків, життя українського народу було тісно пов'язане з життям і розвитком святої Христової Церкви. В нових країнах поселення, наша церква є для нас найбільшою силою і надією, що не дає нам розпливтися в чужому морі і об'єднує в одній міцній національній громаді. Отже, дбати про розвиток церкви, цієї найважливішої народної установи, є священним обов'язком кожного з нас, а не лише церковних ієрархів та духовенства.

У Христовій родині — парафії священник є нашим духовним батьком, учителем життя, пастирем і провідником, а тому ми повинні відповідно його шанувати. Завжди пам'ятаймо, що Христос заснував свою Церкву, що це свята і Божа установа для вічного спасіння наших душ. Все наше життя будьмо добрими, вірними й жертвенними синами й дочками своєї рідної православної Церкви".

Після промови Тостмайстра почались привітання від організацій та окремих осіб.

Після виступу пані Ніни Тихоненко, яка перебувала разом з родиною ювілята в Бразилії й підкреслила його жертвенність під час будови церкви св. Володимира в околиці Сан Павло, ювілят вручив тостмайстрові чек на 250 дол. на фонд будови нової церкви в м. Рочестері.

Врученням цього чека започатковано збірку на будівельний фонд, що дала разом 905 долярів. Щире спасибі всім присутнім за дар на потреби нашої Христової Православної Церкви.

Перед кінцем ювілейного святкування, виступив з коротким словом ювілят, о. Михайло, що закінчив свою промову подякою й побажаннями усякого добра присутнім гостям.

М. Г.

СССР розбудовує залізничні колії поблизу Китаю

Крім будови великого модерного порту на Сахаліні, на Далекому Сході, СССР вже воський рік розбудовує залізничні шляхи сполучення в районі Каспійського моря й Кавказу, щоб забезпечити швидке перекидання вантажів до Сибіру, Уралу та головно Казахстану. Казахська ССР лежить на прикордонні з комуністичним Китаєм. Вже раніше Міністерство транспортного будівництва СССР здало до вжитку залізничну лінію на Каспійському побережжі, головно на півострові Мангишлак, довжиною в 900 кілометрів. У липні цього року над 400-кілометрової залізниці, що йде до Кунґраду, а цього року має бути закінчене прокладання залізничного шляху по лінії Гур'єв — Астрахань. „Известия" з 9-го серпня подали, що понад 300-кілометрова залізниця буде вузловою і „забезпечить найкоротші зв'язки між Кавказом, Нижнім Поволжжям, південно - східньою частиною України, Сибіром і Казахстаном". Наскільки важливою є завершення тієї зв'язкової лінії, видко з повідомлення, що її має бути здано в експлуатацію „за вісім місяців до речення".

Баль Окружної Ради СУА в Ню Йорку

Цей Баль, який вже довгі роки Окружна Рада влаштовує в Ню Йорку, прибрав назву „Вишивані вечерниці". Це тому, що на тому балі багато наших пань, як і молодих дівчат, являються в вишиваних сукнях чи блюзках. Вишивка, яка вимагає не лиш багато праці, але й артистичного смаку, повинна бути десь відзначена, бо це причиняється до її поширення, як також до заохоти пристосувати ту вишивку практично.

Влаштовувані заходами Окружної Ради СУА, в Ню Йорку при співучасті Студентської Громади „Вишивані вечерниці", відбудуться 6 лютого, 1971 р. в Народнім Домі, 142 — 2-га Аве. Повідомляємо про цей Баль заздалегідь, щоб дати нагоду учасницям Вишиваних вечерниць вишити сукні чи блюзки. Ці Вишивані вечерниці, стали у нас вже традиційними. Кожного року маємо все більшу фреквенцію і старших громадян нашої вишивки, ціллю наших вечерниць є дати змогу для зустрічі нашій молоді.

Як звичайно на Вишиваних Вечерницях, буде нагородження найкращих вишивок, вибір королеви і її княжен та інші несподіванки, про які подбає Комітет цих вечерниць під проводом п-і Марії Стефанишин. До танків приґравати буде оркестра о. Іренея Коваля „Темпо". Багатий буфет, як і попередніми роками, приготовлять наші пані, під проводом п-і Катрусі Папуги. Точніші дані про цей баль будуть подані в пресі у свій час. Все наше громадянство, старших і молодших на ту забаву сердечно запрошуємо!

М. Д.

БОГОСЛОВСЬКИЙ СЕМІНАР УАПЦ ВІДБУДЕТЬСЯ В СІЧНІ В МЮНХЕНІ

Мюнхен. — З дозволу церковної влади УНПЦеркви при Українському Вільному Університеті відбудеться в лютому - січні місяці тритижневий Богословський Семінар для духовенства Української Автокефальної Православної Церкви, а влітку 1971 р. там же — Богословські курси. Не лише священики, а й миряни, які цікавляться питаннями Богословія, можуть взяти участь у Семінарі; зголошуватись до 1-го листопада ц. року листовно на адресу:

Ukrainische Freie Universitat, 8 Munchen 80, Laplace Str. 24, West Germany.

Концерт української музики у Відні

Українське Кат. Братство св. Варвари влаштувало 9-го травня у великій залі Віденської Консерваторії (Ербарзалі) концерт церковної і народньої музики у виконані церковного хору св. Варвари під мистецькою управою професора Андрія Гнатишина. Віденська католицька преса писала, що „відбудеться концерт славного українського хору", чим і підвищила його кваліфікацію. На запрошення дирекції музею 20-століття відбувся там у великій скляній залі одногодинний концерт нашої церковної і народньої музики 24 квітня при добірній публіці, де й роздавалося запрошення на наш останній концерт. В музеї находяться експонати усіх країн бувшої австро-угорської держави, отже також і українські, що й було спонукою запросити наш хор. Цей виступ і оповістки в пресі притягнули багато чужої публіки, заля була заповнена в більшості австрійською публікою.

Хор в силі 42 співаків привітала публіка рясними оплесками, які збільшилися ще більше, як на сцені появився композитор і диригент, проф. Андрій Гнатишин, знаний віденській публіці з виступів в телевізії, радіо та довгий ряд концертів і виступів із Службою Божою по римо-католицьких церквах.

Розпочато концерт релігійними піснями, кантом в честь св. Варвари (Гнатишина), при чому сольо виконав Борис Ямінський. Далі виконано псалом Артема Веделя „Приклони Господи ухо Твоє". „Блажен муж" київ. розспіву в обр. Гнатишина і псалом Дмитра Бортнянського в чотирьох частинах „Вскую прискорбна єси душе моя". Після кождого твору публіка винагороджувала виконавців щедрими оплесками.

Переходом від церковної до світської музики був виступ нашого відомого скрипаля Вільгельма Барана, який вже не раз виконував функцію першого концертмайстра у віденській фолькс-опері, якої він є постійним членом. Він заграв „Рондо" Дм. Бортнянського і „Сумну пісню" (Шансон Трісt) Василя Барвінського. Дещо непевним був супровід фортепіяновий, що спочивав у руках проф. віденської муз. академії, і припинював свободу нашого майстра.

З одушевленням приняла публіка появу на сцені чотирьох молодих басів, „Басквартет" в українському народньому одягу. Молоді баси: Борис Ямінський, Генрик Штайнгаґен, Григорій Савка та Ігор Тарко здобули собі симпатію в слухачів вже у попередньому концерті в честь Шевченка. Квартет цього роду, це велика рідкість і репертуар для них опрацьовує проф. Гнатишин. Виконані пісні „Ой у полі береза стояла", і „Верховино, світку ти наш" припали слухачам до вподоби і вони змусили їх заспівати наддаток. Думаю, що цей їх успіх стане для них заохотою до дальшої успішної праці.

Хор розпочав другу частину піснею „Крилець" Віктора Матюка, яку він скомпонував до прекрасної поезії Б. Кирчова. Пісня викликала не в одного слухача сльози на очах. Вслід за тим хор виконав досконало нар. пісню в обр. М. Леонтовича „Щедрик", рекрутську пісню „Чабан" в обр. Гнатишина і пісню на слова Т. Шевченка „Садок вишневий". Різноманітність цих пісень, мелодіями, змістом, гармонією, характером і хоровою структурою та ритмом, оживляла і все заціхавлювала присутніх, так що поміж піснями не вгавали оплески.

Хорові пісні знов урізноманітнив В. Баран, який виконав два твори Гнатишина, „скерцо" і „колискову", першу у швидко вируючому темпі, а другу з елегійним спокоєм. Після цієї прецизної гри закінчив хор гарний і вдалий вечір легкими і веселими народніми піснями „Стелися, барвінку" в обр. Гр. Давидовського, „Доброва" Дм. Котка і „Нема в світі доокола, як мій миленький Микола" в обр. Гнатишина. Ця остання пісня стала вершком цих веселих пісень. Виконала її солістка Любка Гнатишин з хором і фортепіяном. Любка Гнатишин, дочка нашого композитора наділена з уродження музичним талантом, гарним ніжним голосом і чуттям. Віденській публіці вона вже знана, бо співає сольові партії в церкві і на концертах з повним чуттям, надзвичайною природністю і щирістю. Голос в неї пливе здавалось б просто з серця й душі і промовляє до серця слухачів своєю милозвучністю. Цю пісню, яку вона вже другий раз на концерті співала, виконала вона з такою щирістю і природністю, що одушевлена публіка засипала її громом оплесків. Хор проспівав ще „Куріпочку", яку мусів повторити і закінчив концерт піснею „Думи мої".

У віденській пресі „Арбайтер Цайтунг" з 11-го травня появилась позитивна критика. Автор статті підчеркає дисципліну хору, його гармонійність і гарні низькі баси. З рел. пісень відмічує „Блажен муж", (який то псалом із своїм речитативним характером все чужинцям надзвичайно подобається). В статті підчеркує також майстерне диригування диригента, а також гарне виконання і заспіваність басквартету, при виконанні народніх пісень. Крім названих солісток треба ще згадати п. Павлю Попп (сопран). Фортепіяновий супровід під час усього концерту спочивав у руках проф. Н. Гіца.

Юрій Плешкевич

Скрипковий реситаль Андрія Цапа в Дітройті

18-го ґервня 1970 р. в авдиторії УВШколи відбувся скрипковий Реситаль Андрія І. Цапа, абсольвента Музичної Школи Відділу УМІнституту в Дітройті. На програму Реситалю склались:

І. С. Бах: Соната ґ-моль (для самої скрипки); М. Гайворонський: Анданте; Б. Барток: Румунські народні танки (6 чисел); П. Де Сарасоте: Андалюзький Романс; Г. Венявський: Концерт д-моль, оп. 22; Т. Віталі: Шаконна ґ-моль та на додаток — Крайслера „Біль любови".

Виконуючи цю програму, скрипаль демонстрував свій теплий, ідеально чистий тон; достатнє присвоєння різних родів смика, свободу стану руки та пальців.

Виконання „програми" свідчило про дар відчування змісту композицій та про замилування до праці над деталями; воно було доказом розуміння стилю та форми граного твору.

За виконання: „Ададжо" та „Фуги Сонати ґ-моль" Баха, за Бартока „Румунські нар. танки" та за Гайворонського „Анданте" належиться Андрієві окреме признання!

Цей наскрізь вдалий Реситаль був вислідом солідної праці на протязі років (від першої лекції під проводом професора Богдана Сарамаги та в останніх 2-х роках під проводом відомого скрипаля Міши Мішакова.

Цим Реситалем Андрій І. Цап завершив свої студії в Музичній Школі УМІ в Дітройті та закріпив думку знавців, що талант Андрія дасть ще кращі успіхи.

Присутня на Реситалі група прихильників таланту Андрія на чолі з професійними музиками, рясними оплесками давала доказ свойого одушевлення.

Частина виявленого признання припала на долю піяністки Марії Лончини-Лісовської, котра виконувала фортепіянову партію творів музикально та добре збалансованим тоном.

За виконавцями програми линуть найкращі побажання та надії української Громади Дітройту.

Ірина Репетилович

Загальні Збори Товариства Рідної Школи в Джерзі Сити

В суботу 17 жовтня ц. р. відбулися в Українському Народному Домі 17-ті з черги Загальні Збори Товариства „Рідна Школа". Збори відкрив голова Іван Цьолко, привітавши приявних батьків та представників місцевих організацій, що репрезентували: відділ УККА (інж. В. Кух), 12-ий відділ ООЧСУ (М. Шеремета), СУМ (Д. Вох), Пласт (І. Шевчук), „Самопоміч" (Ф. Колодій), Кредитову Кооперативу (інж. С. Кравчинюк); учительський склад репрезентувала директорка Надія Кух. Порядок нарад прийнято без змін. Однохвилинною мовчанкою вшановано померлих членів та прихильників „Рідної Школи", яких прізвища прочитав голова. Зборами провадила Президія: В. Білик — предсідник, І. Шевчук — секретар, і почесний член та довголітній директор „Рідної Школи" проф. С. Мухин. Звіт з попередніх Зборів, що його відчитала Надія Кух, прийнято без змін. Звіти з пророблені праці і фінансового господарювання зложили усно голова Іван Цьолко, секретар інж. Володимир Кух, та скарбник Петро Левко. Праця Товариства, як виявило звітування, була дуже успішна, в школі навчалося 109 дітей. Голова сказав, що наша громада докладає усіх старань, щоб наша молодь не пішла манівцями. Учителі вже довгі роки посвячують свій час за дуже малою винагородою. Вони виховують і провадять нашу молодь. У касовому звіті сказано, що прихід виносив 6.339.98 дол. розхід 5.280.92 дол. залишилося в касі по сьогоднішній день 1.119.06 дол. В своєму слові проф. С. Мухин з жалем заявив, що після 17 років педагогічної праці в нашій громаді він сьогодні змушений залишити наших дітей з причин цілоденної праці, а своє урядування передає висококваліфікованій в ділянці педагогіки п-і Надії Кух.

Проф. С. Мухин сказав, що працюючи так довго у навчанні нашої молоді, йому дуже жаль покидати ваших дітей, але зайшли такі обставини, що не дозволяють йому далі продовжувати працю в школі. Коли поглянемо на працю пророблену впродовж років бачимо за собою великі успіхи. Майже кожна дитина, що вийшла з нашої школи сьогодні говорить, пише й читає по-українськи. Багато із наших дітей вже вчать своїх молодших друзів й подруг, і багато з них покінчили університети й сьогодні вони працюють в різних установах, де мають голос і справляють неправдиві інформації, що диктує Москва. Тому я гордий, що моя праця не пішла надаром. Члени Управи та учителі нагородили довголітнього педагога проф. С. Мухина подарунком, за те проф. С. Мухин подякував та заявив, що кожної вільної хвилини він буде співпрацювати з учителями та Товариством Рідної Школи на добро нашої молоді. Після дискусії, в якій забрали голос В. Бойко, Н. Кух, Д. Вох, В. Білик, І. Шевчук, інж. В. Кух, М. Шеремета, П. Левко та інші, приступлено до вибору нових членів Товариства „Рідна Школа". На пропозицію номінаційної Комісії в складі М. Шеремети, І. Шевчука і Олі Блесин Загальні Збори вибрали одноголосно нову Управу в такому складі: Іван Цьолко — голова, М. Королишин — заступник голови, Неоніля Сохан — секретар, П. Левко — скарбник, Франц Колодій — бібліотекар, інж. В. Кух, І. Шевчук, Оля Блесин, І. Муха, М. Шеремета, М. Чуйко, М. Титла, В. Бойко — члени. Контрольна Комісія: інж. С. Кравченюк, Д. Вох, В. Гева.

На закінчення Зборів Іван Цьолко попросив батьків, які ще не вписали дітей до Рідної Школи, щоб негайно це зробили.

Дмитро Вох

Осінній сезон в Українському Народному Домі в Гартфорді, Конн.

Осінній сезон громадської праці започаткувала Управа Народного Дому вже п'ятим з черги „Традиційним Обідом", що відбувся 18 жовтня ц. р. і на якому парох УКЦеркви о. канонік Стефан Баландюк провів молитву та поблагословив страву. Вже п'ятий рік українська спільнота обох віроісповідань, як одна велика родина, засідає до „Традиційного Обіду", з нагоди придбання Народного Дому жертвенністю свідомого українського мирянства в Гартфорді.

Великим громадським ділом гартфордської спільноти було саме придбання Українського Народного Дому. У сучасних українських скупченнях виринають важливі завдання, які успішно подолати може тільки об'єднана громада, народна мудрість каже, що громада — це великий чоловік.

Беручи під увагу деяку кволість нашого церковно-громадського життя, нестачу ідейних людей, мусимо дати заслужене признання Управі та членам УНДому, що доложили всіх зусиль, жертвують часом і грошем, аби Народний Дім існував. У ньому сходяться українці обох віроісповідань, він став місцем духового зв'язку між усіма українцями, всіх ґенерацій, всіх часів. Тому, що Батьківщина-Україна є під ворожою займанщиною, ми всі тут, на вільній землі, творимо одну братерську цілість, маючи обов'язок не переривати містичного зв'язку з Україною і її тисячолітніми традиціями та культурою.

Кожний українець і українка, живуччи в країнах вільного світу, повинен зберігати почуття духово-культурної єдности з рештою українців у діяспорі. Українську ідентичність не вільно нікому загубити в чужому національному морі, треба гармонійно погодити з своїм теперішнім державним громадянством. Факт, що хтось став американським, канадійським чи арґентинським і т. д. громадянином, ніяк не нарушує його українства. Державне громадянство набувається по певнім часі перебування в якійсь країні. Українець від уродження до смерти лишається українцем, жид жидом, англієць англійцем, і цілком погано з тими українцями, які міняють для вигоди тисячолітні традиції батьків, родові прізвища, свої хресні імена. Таких справжні люди не розуміють, і як сказав Митрополит УКЦеркви в Канаді, Владика Германюк: „Ти думаєш, якщо зміниш традицію батьків своїх та заперестанеш на собі носити знам'я українця, то ти станеш в очах своїх сусідів, американців, чи канадійців, кимось іншим? Ні, ти станеш лишень викривленою твариною своєї особистої фантазії, і більше нічим!" Також д-р Вотсон Кірконел, президент Акадійського університету, видатний мовознавець, перекладач і критик, сказав таке: „Немає нічого більш плиткого і ялового, як людина, що відмовилася від своїх предків. Мало шляхетної духової видайности можна сподіватися від такого типу патріотизму" . . .

Після обіду в гарній залі УНДому відбулася і мистецька частина, з відомим гумористом-сатириком Миколою Понеділком. Прислухаючись чистій літературній вимові нашого гумориста, мимоволі виринає питання, чому деякі наші громадські провідники не в силі навчитися доброї української мови, щоб могли промовляти до своїх братів-українців? Хтось подумає, що обстоюю українську мову тому, що не знаю англійської. Хоч я людина й не молода, але вивчив англійську мову, навіть писав у Канаді, де проживав, і тепер тут, в ЗСА, статті до англомовних газет, з яких чимало було надруковано. Наводжу це, як приклад, як корисно знати мови. Одні в нас працюють в тому напрямку, щоб українську мову навчали в середніх школах, визнавали в університетах, а другі викидають її з дому, з Церкви, з товариств і заступають чужою, „розговірною" . . .

В УНДомі ми спільно проводимо час, спільно святкуємо, спільно звикаємо до організаційної дисципліни, до пошанування авторитетів. Це справді наш, Український Дім!

Петро Андрій Луцик

20-річчя існування Осередку СУМА в Клівленді, Огайо

В цьому році припадає 20-та річниця від заснування Осередку СУМА ім. Гетьмана Богдана Хмельницького в Клівленді, який являється найстаршим Осередком в стейті Огайо.

В перших роках Осередок був малий, та вже протягом кількох наступних років начислював близько 100 членів.

До Осередку прибували все нові члени з великим запалом до праці. І була тоді серед членства велика відданість і посвята та гаряча любов до всього рідного.

Коли створено відділ Юного СУМА „Корсунь Ч-3" то зараз життя в сумівській родині набрало іншого вигляду. Настала нова доба в праці цілого Осередку. Українська молодь принесла в сумівську родину нове життя, молодече завзяття а передовсім нову надію в краще майбутнє.

Почали творитись самодіяльні гуртки, де молодь могла виявляти свої здібності. Праця в Осередку розгорілась на всіх відтинках, до якої включились всі активні сумівці.

Треба було виховувати молодь в національному дусі і передати їй те, що ми принесли з рідного краю. В той час то було велике завдання і відповідальність, яка падала на старше членство Осередку.

Великим кроком вперід для Осередку було створення своєї власної духової оркестри „Трембіта" яка довгі роки служила всій українській громаді. Рівнож можна зачислити до досягнень Осередку створення танцювального ансамблю, який в скорому часі набрав популярности серед українського громадянства міста Клівленду і околиць. Сьогодні сумівський танцювальний ансамбль, поповнений молодими силами, являєтсся головною мистецькою одиницею цілого Осередку. Ансамбль здобуває все нові похвали і нагороди за свої вдалі виступи на різних українських імпрезах та на телевізії.

Багато труду і енергії вложено в ділянці виховання наших дітей за 20 років. Не раз приходилось поборювати різні перешкоди, не раз наші виховники булавні юнацтва як рівнож члени управи мусіли докладати всіх зусиль, щоб перемогти всі труднощі, які стояли на шляху до виховання молодого покоління.

Сьогодні Осередок СУМА в Клівленді по 20-ти роках відданої праці може похвалитись своїми успіхами:

а) Закуплено свою власну домівку в 1955 році, яка до сьогодні дає приміщення для всіх клітин Осередку як також для інших українських організацій.

б) Закуплено спільну сумівську оселю „Хортиця" в 1965 року для всіх Осередків СУМА стейту Огайо. До купна цієї оселі Клівлендський Осередок найбільше причинився, складаючи на цю ціль поважну суму грошей.

в) Зорганізовано спортову дружину копаного м'яча „Скала", яка на протязі кількох років була дуже активною і знаною дружиною серед своїх і чужих на терені великого Клівленду.

г) Зорганізовано різні самодіяльні гуртки: аматорський, співочий, спортовий і інші.

То все, що ми здобули за тих 20 років непереривної праці завдячуємо жертвенності і відданості членів Осередку та батьків юнацтва.

Сьогодні Осередок начислює 80 старших членів і 70 юнацтва. З юнацтвом переводять сходини 4 виховники і 8 впорядників. Відділ юнацтва поділений на рої, яких є 9, 5 хлопців і 4 дівчат.

Осередок СУМА в Клівленді бере активну участь у всіх сумівських як рівнож загально українських імпрезах, які відбуваються на терені Клівленду.

Закінчуючи свою коротку статтю хочу зазначити що Клівлендський Осередок з захопленням і охотою підготовляється до гідного відсвяткування 20-тих роковин свого існування. Спеціяльно до того створений святочний комітет поробив вже певні заходи в підготовці. 20-ті роковини запляновано відбути двома імпрезами. Одна відбулася в неділю 26 липня 1970 року на сумівській оселі „Хортиця" в Гантінґтоні Огайо, а друга на закінчення святкувань буде відзначена великим бенкетом пізно восени.

Осередкові СУМА в Клівленді бажаю якнайкращих успіхів в переведені цих запланованих імпрез.

П. Присяжний

Корпорація Український Музичний Фестиваль в Торонті

Торонто. (В. Д.) — Завдяки ініціятиві й стараннями пані проф. Марти Кравців-Барабаш та декількох любителів української музики, пороблено всі організаційні старання і заходи та вже в місяці травні ц. р. одержано чартер Онтарійського Провінційного Уряду на корпорацію під назвою — Український Музичний Фестиваль.

У вівторок, 23 червня дирекція Фестивалю в порозумінні з управою СУЖ запросила представників української преси й радія та симпатиків на першу зустріч, щоб поінформувати їх, а через них і ширший круг українського громадянства про цілі й завдання створеної такої потрібної корпорації у нашому місті. Поважне число запрошених репрезентували пресу й радіо і зібралися в гостинному домі п-ва Барабашів при 209 Ріверсайд вул. З зацікавленням вислухали вони вступних інформацій про корпорацію, інж. М. Барабаша та ентузіястки цієї справи пані проф. М. Кравців-Барабаш.

Ціль і завдання корпорації — це організоване плекання української музичної культури, до чого будуть запрошені окремі фахівці, що будуть працювати у своїх ділянках самі і з нашою молоддю. Публікація музичних творів, зокрема композицій національного й церковного характеру, яких сьогодні не має поневолена Україна, і плекання інструментально-вокального мистецтва (скрипка, бандура, піяно) з нашою молоддю. Влаштування музичних фестивалів, змагання в досягненнях, нагороди і признання, моральна і матеріяльна допомога здібним учням — це деякі з багатьох завдань корпорації.

Корпорація запляновна на як не прибуткове підприємство, побудоване на ідейному заложенні плекання української культури, буде потребувати повного зрозуміння широких мас нашого громадянства, щоб спільними силами заповнити цю преважливу прогалину нашої культури. Українці в цій ділянці мають чим похвалитися. Належиться признання і похвала, та повна піддержка ініціяторам цієї справи.

При виміні думок слово забирали: д-р М. Кушпета, ред. В. Солонинка, Ю. Поченюк, пані А. Стебельська, пані Іванна Кушпета, В. Дідюк, й інші. Перешкоджений міністер І. Яремко, який мав вручити чартер на руки пані проф. М. Кравців-Барабаш, обіцяв зробити це при найближчій нагоді. Членами корпорації можуть бути і члени-добродії, меценати, симпатики.

Корпорацію Український Музичний Фестиваль очолюють пані М. Кравців-Барабаш — директор-голова, пані І. Кушпета — директор-секретар, пані О. Борис — директор-касир. Добрими були також думки, щоб круг добродіїв-меценатів поширити та вповні піддержати всі старання в напрямку підготовити перший музичний виступ нашої молоді. По закінченні нарад продовжувалась ще довша товариська виміна думок при гарній і гостинній обслузі господарів і їхніх дочок.

Свято Помісности Української Католицької Церкви у Вотервліт, Н. Й.

Дня 4 жовтня ц. р. відбулося Свято Помісности УКЦеркви у Вотервліт в церкві Св. Николая в річницю Четвертого Архиєпископського Синоду УКЦеркви в Римі. По полудні о год. 4:00 відправили торжественний Молебен Отці Пароxи з Амстердам, Н. Й. о. Лев Ліщинський, з Пітсфілд, Масс. о. Юрій Гнатишак і з Гадсон, Н. Й. о. Іван Мак. Проповідь виголосив о. декан Богдан Волошин, парох церкви Св. Николая, на тему переслідування УКЦеркви на Україні, порівнюючи Свято Покрови з долею нашого народу. В церковній галі о. Богдан Смик з Ютики, Н. Й. мав доповідь про помісність нашої Церкви. Доповідь була на високому рівні і цікава, бо о. Парох був свідком пропам'ятних і незабутніх днів у Римі. Отець Богдан згадав імена великих людей, починаючи від Апостола Слов'ян Андрея Первозванного й Іляріона славного до Андрея новітнього мученика і його наслідника Йосифа ісповідника і вказав на тяглість помісности УКЦеркви, а відтак звернув увагу слухачів на прямо — чудесне звільнення Первоєрарха, зі смертоносних каторг, як видимий знак Божого Провидіння для нас на просвічення ума і на скріплення сил в боротьбі за помісність УКЦеркви. Наприкінці відчитано листа до Павла Шестого, Папи Римського з просьбою піднесення нашої страдальної УКЦеркви до гідности Київсько-Галицького Патріярхату, а нашого Первоєрарха, Кардинала Йосифа Сліпого проголосити її першим Патріярхом. Листа підписали всі присутні, отці пароxи і їхні парохіяни: о. Богдан Волошин, парох Вотервліт, Н. Й., о. Лев Ліщинський, парох Амстердаму і Броадалбому, Н. Й., о. Юрій Гнатишак, парох Пітсфілду, Масс., о. Павло Теодорович, парох Трой, Н. Й., о. Володимир Андрушків, парох Коговз, Н. Й., о. Богдан Смик, парох Ютики, Н. Й., о. Іван Мак, парох Гадсону і Гантеру, Н. Й.

„Боже, вислухай благання" понеслась пісня в надії за краще завтра УКЦеркви.

о. Володимир Андрушків

Пластова прогулька

В курені загуло, як в вулику: організуємо прогульку!!! Хто? Коли? Де? Дуже просто! Вже давно маємо запрошення від пластуна сеніора Володимира Пилишенка, професора коледжу і артиста маляра, який нераз ставав нашій Станиці і Куреневі у пригоді своїми малюнками, приїхати до нього на фарму. Місця там богато, повітря чудове, їдемо! Прошу Пані . . . Пане НН ...Наш 19 Курінь ім. митрополита Андрея Шептицкого організує дводенну прогульку в днях 26 і 27 вересня, чи дозволите Вашому синові взяти участь? -це наш курінний Андрій Цегельський, який буде командантом прогульки телефонує до батьків кожного юнака. Треба спершу мати згоду. Відтак до зв'язкового ст. пл. Юрія Павлічка: друже, хочемо мандрувати, що ви на це? Цей до Кошового, до Станичного; нема перешкод! Прогулька дістала назву „До великої мети". Поїхали, поглядали площу, поробили загальні пляни, обрахували кошти.

Ярко Приймак строїть свій голос: пробує басом, не виходить. Дискантом- ні! полетить з вітром, не почують. Вибрав золоту середину -добре. А тоді цілий тиждень до нікого не говорить, мовчить, шанує голос, бо його запросили на бунчужного. Треба буде не раз гукнути і нехай хто спробує не послухати!

А що будемо їсти? Хіба це в Америці проблема? Роман Филип, скарбник збере від учасників по 2.50 дол., закупить харчі і готово! Чи справді? Зварити ж треба! Хто на охотника шефом кухні? кому охота морочити собі голову? Є такий: Олег Крамарчук. Добре. Зійшлися, порадилися, співпраця першої кляси,-ентузіязм.

Тоді таємна розвідка до дівчат: чи є в них охота приїхати на ватру, бо як же ж без них? Кому юнаки покажуть свої скечі? Хто їм заспіває настроєві пісні? Дівчата не від того. Одже делеґація на чолі з курінним до зв'язкової ст. пл. Слави Семанюк. Так і так, просимо приїхати. „Поговорю з кошовою". Значить нема страху, бо кошова, пл. сен. Христя Ковч знана приятелька юнаків, кривди їм не зробить.

Пішла машинка до писання в рух. Курінний пітніє над повідомленями для юнаків у справі виряду, над наказами про відкритя табору, на ватру, на закриття табору Зокрема це останнє „висушило" голову, бо на закриття обіцяв приїхати станичний; пл. сен. Крамарчук у власній особі.

А ще справа шатер: якась сила порозносила їх по усіх кінцях міста, треба постягати, трохи поліпити, направити „зіпери". Зроблено.

Прийшов день від'їзду. Погода чудова, видно опікун Пласту св. Юрій випросив її для молоді у Самого Творця. Рух, гамір: хто кого бере? Поїхали. Добрі батьки помогли у транспорті, пан Єйна мало авта не поломив під тягарем шатер, пані Филип щось там ще докуповувала, панове Левицький, Боднар ще на місці незамітно слідкували за порядком. На площі таборування всі учасники працювали гарно, упорядкували місце під шатра, уложили свої речі, час скоро йшов . Зварили вечеру - була знаменита, тільки картопля трошки тверда, тож деякі заживали „милянту" щоби слава не пропала, що й перша поміч вправно діяла.

Раптом: дівчата приїхали! Ст. пл. Влодко Омецінський, Геньо Ралич, панове Остапюк, Біжок, панна Семанюк, привезли їх; висипалися, як „маків цвіт" - гей! буде весело! Хлопці ще скоріше забігали, збирають гілля на ватру, поправляють чуприни. Але що це? Небо затяглося хмарами, вітер звідкись прилетів, починають падати велику каплі дощу. Буря! І що тепер? Не помістить гостей у шістьох невеликих шатрах. Але друг Пилишенко гостинно відкриває ворота великої клуні і ціле товариство йде туди. Посередині велика ліхтарня, під стелею менші; навколо сідає пластова братія, є і деякі батьки. Співи, скечі, гра на ґітарі, сміх. Северко Гривнак і Ігор Остапюк сиплють дотепами. А на дворі злива, вітер гуде, хоче зірвати шатра.

Вершком „Великої ватри" було прибуття одного з професорів коледжу в Бракпорт з дружиною, які за знайомством із сеніором Пилишенком подарував для гуртка „Залога Вікінг" вітрильник. Правдивий, що стояв у сусідній клуні й там можна було його оглянути. Гей, як гукнули всі тричі (ставши на „струнко") Сильно, Красно, Обережно, Бистро, відтак заспівали „многая літа", то не знав, чи то йому дякують, а чи так сварять на нього.

За цей час буря вщухла, гості поїхали додому, а хлопці на молитву й спати. Якраз, як половина табору вже засипляла, зв'язковий зробив алярм і роздав усім прогульковцям піцу, що її сам зафондував, щоб хлопцям щось страшного не приснилося надще серця. Поставили стійку, що вночі будила курінного, бо якесь підозріле авто задержалося близько табору.

В неділю рано, під проводом кошового пл. сен. Вол. Приймака, всі поїхали до каплиці коледжу Бракпорт на Службу Божу. Дальше все відбувалося за програмою: спорт, обід, малювання пам'ядкових відзнак прогульки, які запроєктував курінний. Закриття табору відбулося зі всіми парадами. Роз'їхалися. А трави хилилися і шуміли: до милого побачення! Приїжджайте знову!

„Той що в траві сидів"

ВІСТІ З ТОРОНТА

ПРОТИЛЕНІНСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ. У неділю 31 травня заходами Організації ВФронту під патронатом КУК відбулася тут українська протиленінська, добре організована і велика, маніфестація. Понад шість тисяч осіб зібралося у демонстраційному поході з транспарентами, який вирушив о год. 1 по пол. з Парку Трініті біля Святомиколаївської Церкви до Міської Ратуші. Демонстрація була скерована проти гльорифікації Леніна з нагоди 100-річчя його народження, проти окупації України, нищення української культури, русифікації, та нищення і переслідування українських Церков. Окрім старшого громадянства, численну участь у демонстрації взяла наша молодь — СУМ і Пласт. Перед ратушею учасники демонстрації склали вінок під пам'ятником канадійському невідомому воякові, а опісля з промовами виступили: інж. В. Безхлібник, мґр. Ю. Шимко, п. Б. Негрич, у яких прийнято відповідні протестуючі резолюції, з висилкою їх до державних чинників Канади і Об'єднаних Націй. Добре зорганізований похід очолювали уніформовані ряди СУМ і Пласту, представники організацій, ветерани, а зокрема духова оркестра О. СУМ „Батурин" під проводом мґр В. Кардаша, яка цілий час грала українські марші, чим не тільки держала настрій маршуючих, але також захоплювала своєю грою і уніформами великі маси глядачів на вулицях. Демонстрація відбулася під кожним оглядом вдало і взірцево та була поважним мирним протестом українського громадянства проти комуністичного насильства і поневолення України. Учасниками демонстрації були також представники поневолених народів із-за залізної куртини, головно народи-члени АБН. Роздано тисячі протикомуністичних і імперіялістично-московських летючок.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА УНР. У суботу 23 травня відбулися у катедральній залі церкви св. Володимира при вул. 404 Бетгурст річні загальні збори Товариства Прихильників УНРади. Зборами провадила президія в складі: голова мґр. О. Підгородецький і д-р С. Булак — секретар. Після звітувань голови, д-ра С. Булака та інших членів управи, інж. О. Охрим поставив внесок від Контрольної Комісії на уділення абсолюторії уступаючій управі. По довшій і діловій дискусії обрано нову управу в такому складі: мґр. О. Підгородецький — голова, п. В. Довгань — заступник, п. Караух — секретар, п. Ф. Артименко — скарбник, п. В. Сливка — член управи. Контрольна Комісія: інж. О. Охрим, д-р Бризгун, інж. І. Янішевський. Збори вітав голова Представництва УНР — інж. І. Янішевський із закликом до пожвавлення праці. В обговоренні пляну праці передбачено таку діяльність: а) відмолодити лави Т-ва молодшими членами, б) створити секцію жінок, в) влаштовувати відчити й реферати для вияснювання ролі й завдань уряду УНР в екзилі та інш. Сподіваємося, що нова управа приступить до реалізації наміченого пляну, чим належно виконає своє завдання.

КОНЦЕРТ ЄВГЕНІЇ ЗАРИЦЬКОЇ. До нашого міста загостила славна землячка з Франції, відома співачка (меццо-сопрано) Євгенія Зарицька, яка під патронатом КУК дала в неділю, 24 травня, в залі Бікфорд Парк Гайскул дуже вдалий концерт, з доброю програмою. Фортепіяновий акомпаніямент виконував наш знаний піяніст Роман Стецура. Понад 300 осіб були на концерті, який був влаштований, як кажуть „на скору руку" та не був достатньо розреклямований. Шкода, бо торонтонці люблять і захоплюються співом нашої співачки — пані Зарицької.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЛМКЛЮБУ. В п'ятницю 22 травня ц. р. відбулися річні загальні збори ЛМК-АДУК відділу в Торонті. Зборами проводила президія в складі: мґр. М. Дзьоба — голова і пані мґр. А. Стебельська — секретар. Після звітів голови і членів управи і короткій діловій дискусії уділено абсолюторію уступаючій управі та обрано нову в такому складі: інж. Л. Вертипорох — голова, д-р Е. Гурко — містоголова, пані І. Шумська-Мороз — секретар, інж. С. Горлач — скарбник, пані мґр. А. Стебельська — член. Контрольна Комісія: мґр. М. Дзьоба — голова, дир. Василь Волицький і ред. В. Макар — члени. Намічено плян праці на осінній сезон та обрано делегатів на 1-ий З'їзд АДУК.

У СУМНЕ 25-РІЧЧЯ. Централя Українців Католиків Торонтонської Єпархії влаштувала в неділю 7 червня ц. р. Святкову Академію для віддання пошани Владикам, священикам і вірним Української Католицької Церкви, які по-геройськи боролися і життя своє віддали за Церкву і Нарід, у безбожному переслідуванні й нищенні Української Католицької Церкви в Україні московськими наїздниками. Як відомо т. зв. „Собор" з 11 квітня 1945 р. формально зліквідував Українську Католицьку Церкву, арештуючи Владик, священиків і вірних. Побіч безбожницької роботи московських імперіялістів, вірно прислужився ліквідації нашої Церкви, вже померлий Московський Патріярх Алексєй, за якого душу поручав молитися навіть Папа Римський, висилаючи своїх представників на його похорон. Чи дійсно страждання і Голгота Української Католицької Церкви — нікого і нічого ще досі не навчила? Можливо, що „дух" Алексєя ще і досі не дає спокою декому в Римі!.. Можливо він і не допускає до проголошення Патріярхату нашої Української Католицької Церкви? З такими інтенціями і думками понад тисяча осіб зібралося у Мессей Гол, щоб гідно й достойно вшанувати тих, що згинули у боротьбі і возвеличати тих, що по-геройськи її перенесли на чолі з нашим Первоєрархом і Ісповідником Віри Блаженнішим Верховним Архиєпископом Кардиналом Кир Йосифом. Відповідно до хвилі була вдекорована сцена з зображенням всіх наших Владик-мучеників, з Слугою Божим Митроп. Андреєм, та з виділеними ще живучими Блаж. Верховним Архиєпископом і Кардиналом Кир Йосифом архиєп. В. Величковським і єпис. В. Гопком. У добірній мистецькій частині брали участь: дівочий хор „Веснівка" під керівництвом п-і К. Зорич-Кондрацької, чоловічий хор „Прометей" під керівництвом мґр. В. Кардаша, соліст-бас О. Гошуляк, сопрано Стефа Фодчук, меццо-сопрано Є. Зарицька. Чудово виконала декламацію маленька надзвичайна декляматорка Сагайдаківська. Вступне слово відчитав президент Централі Українців Католиків Канади адв. Б. Долішній. Головну доповідь виголосив Сенатор П. Юзик, а Високопреосвященний Владика Кир Ізидор виголосив знамените кінцеве слово на тему сумних відзначень і геройства нашої Церкви і її мучеників та склав щиру подяку виконавцям програми і учасникам. Мистецька частина Академії була на високому рівні, як хори, так і солісти були надзвичайними під кожним оглядом. Фортепіяновими акомпаніяментами в окремих виступах були: З. Кущпета, З. Лавришин і С. Жовнір-Клос, які також своїм мистецьким виконанням дуже причинилися до загального мистецького успіху. Спільним „Боже Великий", яке заінтонував чоловічий хор „Прометей" а підхопила ціла заля, закінчено цю хоч сумну, зате велику і геройсько-незламну постанову нашої Церкви і Народу, що наша Церква, живе і жити буде та, за словами Христа — не „подолають її врата пекельні" без огляду хто, де і коли хотів би її знищити! Така є воля Божа і Божого люду! Ми переможемо, бо з нами Бог!

Х-ТА ЗУСТРІЧ. В днях 20 і 21 червня ц. р. відбулася в Торонті Х-та з черги Зустріч Українців Лемківщини Америки і Канади, яка проходила в часі 25-річчя ґеноцидної акції уряду Людової Польщі супроти українців Лемківщини. В Зустрічі взяло біля 600 осіб з Америки і Канади. В першому дні нарад відбулася пресова конференція, ділові наради, на яких обговорювано організаційні справи Організації Оборони Лемківщини, дискусія, постанови, резолюції. Вечором того дня відбувся бенкет в Залі УНО при вул. Коледж, в якому взяло участь понад 400 осіб. Бенкет відкрив голова ГУ ООЛ проф. д-р І. Гвозда, та передав його ведення п. М. Федакові. За почесним столом були визначні гості, а деякі з них виголосили привіти, як: Високопреосвященний Архиєпископ Михаїл від Православної Церкви, Преосвященний Владика Кир Ізидор — Католицька Церква, о. мітрат д-р В. Кушнір — Централя КУК, мґр. І. Білинський з Філядельфії — генеральний секретар СКВУ, і інші. Головну і дуже змістовну доповідь виголосив д-р Р. Рахманний. Господар бенкету прочитав багато наспілих письмових привітів від різних організацій, установ, товариств і окремих осіб, започатковуючи чудовим привітом від Їх Блаженства Верх. Архиєпископа Кардинала Кир. Йосифа. УНС і „Свободу" репрезентував підписаний. У мистецькій частині виступив дівочий хор „Веснівка" з кількома добре виконаними народними і лемківськими піснями. Чудово виконав скрипкове сольо Т. Баб'як у супроводі акомп. З. Лавришина — Рондо-Моцарт-Гвозда. По закінченні бенкету, який пройшов дуже гарно і справно, відбулася товариська Лемківська забава з танцями. У неділю 21 червня у ранніх годинах були відправлені Служби Божі в намірені українців Лемківщини в українських церквах, а опісля було продовжування і закінчення ділових нарад. Треба признати, що Х-ий З'їзд Лемків був добре під кожним оглядом зорганізований, з численною участю та позитивним вкладом у визвольні змагання нашого народу за свою Соборність і Самостійність.

(Закінчення на стор. 6-ій)

КОМІСІЯ УСП при ГОЛОВНІЙ ПЛАСТОВІЙ БУЛАВІ

повідомляє, що

8-ий ЗАГАЛЬНИЙ З'ЇЗД УСП

відбудеться в днях

27-29 ЛИСТОПАДА 1970, в ТОРОНТІ, КАНАДА

в ПРИМІЩЕННЯХ ГОТЕЛЮ: DUTCH SISTERS INN

2161 Lake Shore Blvd. West, Toronto 3, Ont., Canada

- Початок реєстрації в п'ятницю, 27-го листопада ц. р.
- Відкриття З'їзду в год. 6-ій веч.
- Учасників З'їзду обов'язує повний пластовий однострій.
- В програмі З'їзду: зміни правильника УСП, проба УСП, аналіза сучасного стану УСП, вибір Вулавних УСП.

В суботу, 28 листопада ц. р. відбудеться ТОВАРИСЬКА ЗУСТРІЧ в залі ST. LAWRENCE HALL, 157 King Street East, Toronto, Ont., Canada. Початок о год. 8:30 вечора.

СТАНИСЛАВІВЦІ! УВАГА!

В суботу, 14 листопада 1970 р.

відбудеться в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.

ШИРША НАРАДА

Центрального Комітету Станиславівщини

ТА ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ ГРОМАДЯН — СТАНИСЛАВІВСЬКИХ ЗЕМЛЯКІВ

На цій нараді Центральний Комітет Станиславівщини подасть звіт із дотеперішньої діяльности, як також буде вичерпне звідомлення про стан підготови і друку Станиславівського Збірника, що його подасть ред. Б. Кравців. Опісля буде обговорення заторкнених у звідомленнях справ.

Комітет запрошує до участи в нараді всіх Станиславівців з Ню Йорку, Нюарку й околиць.

Нарада почнеться о год. 2-ій по полудні

в УКРАЇНСЬКОМУ ДОМІ — UKRAINIAN HALL

при 140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

Юнаки і Юначки Філядельфії!

Цікавитеся літературою? Любите писати? Присилайте Ваші вірші, нариси, оповідання, скечі на довільну тему на

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС для ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА

що його влаштовують

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ І ПЛАСТПРИЯТ

Переможцям призначені нагороди:

Перша — в сумі 20.00 долярів
Друга — в сумі 15.00 долярів
Третя — в сумі 10.00 долярів
та два рівнорядні відзначення по 5.00 долярів.

Спонзорами нагород є Щадниця „Тризуб", Кредитівка „Самопоміч", та книгарня „Оріон".

Нагороди визначуватиме жюрі в складі: пл. сен. Оксана Гентало, пл. сен. Лариса Онишкевич та пл. сен. Марта Тарнавська.

На завершення конкурсу відбудеться ВЕЧІР читання нагороджених творів получений із веселою програмою.

Твори надсилати до дня 1 грудня 1970 року на руки секретаря Пластприяту, п-ні Людмили Чайківської, 4641 Old York Rd., Philadelphia, Pa. 19140.

ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ — ВІДДІЛ В НЮ ЙОРКУ

— влаштовує —

ДИСКУСІЙНИЙ ФОРУМ

про нову збірку захалявних документів з України п. н.

„Українська інтеліґенція під судом КҐБ"

У форумі беруть участь: Микола Галів, Тарас Гунчак, Володимир Нагірний, Мирослав Прокоп, Маруся Проскуренко.

Форум відбудеться

в неділю, 15-го листопада 1970 року

в год. 5-ій по полудні

в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку при 145 Друга Евин.

Клівленд вшанував ген. Шухевича-Чупринку величавим святом

Клівленд, Огайо. — Українська громада вшанувала пам'ять ген. хор. Романа Шухевича-Чупринки врочистим святом, яке відбулося тут 18 жовтня ц. р. Святкування пройшло тут із повним успіхом. Підготовив їх діловий комітет під проводом Мирослава Гейниша, покликаний Організаціями Українського Визвольного Фронту в Огайо, при співпраці з Почесним Громадським Комітетом, очоленим полк. Аверкієм Гончаренком, у склад якого ввійшли 65 репрезентантів українських організацій та установ цієї громади, разом із її видатними членами.

Святкування розпочалися о годині 10-тій ранку відправами в українських церквах Клівленду з нагоди Свята Покрови, що його проголосив Головний Командир Святом УПА, окремим наказом із 14 жовтня 1943 року.

В дальшому ході святкувань, в часі від 2-гої до 3-ої по полудні, передана була із Станції Народів у Клівленді, в рямках Радіопрограми Українського Визвольного Фронту, святочна радіопрограма, що включала слово її керівника Степана Зорія, рецитацію Софії Бурої й палку промову ред. Бориса Вітошинського з Парижу, яку передано із магнетофонної стрічки.

Програму Врочистого Свята на шану Романа Шухевича-Чупринки розпочато о годині 5-тій по полудні, у вщерть виповненій просторій авдиторії Норманді Гай Скул у Пармі, американським гимном, що його виконала піяністка Марта Кравців-Барабаш із Торонта. У центрі сцени виднів образ Святої Покрови й великий портрет ген. Чупринки роботи маляра Тимофія Белінського, побіч якого стояла почесна сторожа пояків УПА в одностроях. Вступне слово виголосив полк. Аверкій Гончаренко, передаючи ведення Святочного Апелю голові Відділу Т-ва кол. вояків УПА, Володимирові Хомі. Прапороносні колони всіх комбатантських і молодечих організацій вшанували пам'ять ген. Чупринки, Степана Бандери й усіх поляглих борців за волю України, а діти в народних одягах склали вінок червоної калини із символічними червоно-чорними лентами, у стіп пам'ятника Головного Командира УПА. Цікаво побудовану, глибоку змістом святочну промову виголосив кол. старшина УПА, д-р Богдан Крук-Мельодія з Дітройту. Мистецьку частину Свята виповнили ансамблі СУМ із Торонта: хор „Прометей" і оркестра „Батурин" під батутою мґр. Василя Кардаша. Поетичний монтаж із творів Марка Боєслава рецитувала Ірина Барнич-Дубас. Генерал Павло Шандрук, якому стан здоров'я не дозволив прибути до віддаленого Клівленду, вітав учасників Свята окремим листом. Його промову, в якій наголошено військово-стратегічний аспект боротьби ген. Шухевича, відчитав п. Степан Зорій. Із помітним зворушенням прийняли присутні слова промови ген. Шандрука: „Сьогодні мої слова на пошану ген. Ром. Шухевича-Чупринки прошу вважати моєю почесною спробою покласти лавровий вінець перед символом героя та його леґендарної Української Повстанської Армії". Виконавши останні точки програми, оркестра „Батурин" могутньо відіграла Український Національний Гимн. Після цієї успішної імпрези, в якій взяло участь понад 1 200 осіб із Огайо, для гостей із Торонта відбулось прийняття, що його влаштував місцевий відділ Об'єднання Жінок ОЧСУ.

(мг)

Канадійський науковий журнал про книжку Р. Рахманного

Квартальний журнал Торонтського Університету (Юніверсіті оф Торонто Квортерлі) в випуску літо 1970 вмістив рецензію на книжку нашого співробітника Романа Рахманного. В цьому випадку йдеться про збірку статтей і коментарів „на п'ятдесятій паралелі", що вийшла у Вінніпеґу 1969 року. Її дуже прихильно прийняли читачі на північно-американському континенті, як теж українці в інших країнах... Подаємо тут огляд цієї книжки, вміщений канадійським науковим журналом:

„Поміж багатьма українськими журналістами ім'я Романа Рахманного є визначним. Його важливість є така, що В-во „Тризуб" у Вінніпеґу видало збірку його політичних і соціологічних статтей та коментарів п. н. „На п'ятдесятій паралелі" (266 стор.). Книга складається з понад 50 статтей (дві з них по англійськи), що їх він опублікував між 1959 і 1969 в різних часописах і журналах.

Заголовок показує на 50-ту паралелю, яка проходить через центр України та південну Канаду, з містами Харковом і Ванкувером на обох її кінцях і з Києвом і Львовом, Вінніпеґом і Ріджайною поміж ними. На такий цікавий лад автор натякає на той зв'язок, що існує між канадійськими українцями та їхніми европейськими братами.

Всі його статті займаються питанням рабської залежности України від Росії в межах Сов. Союзу. Він накреслює факт, що тоді, коли багато новопосталих країн Африки визнано за суверенні держави світовими великодержавами, Україна — хоч і член Об'єднаних Націй — не розглядається як окрема політична одиниця, а тільки як невід'ємна частина Сов. Союзу, опанованого росіянами. Навіть країни-сателіти СРСР не визнали формально Україну за рівну їм державу.

На думку Рахманного, Росія потребує підтримки України в Об'єднаних Націях і отримує цю підтримку, а все таки Росія намагається тримати її в ізоляції і таким чином не допускає до того, щоб Україна здобула видне місце. Автора найбільшою мірою дивує те, що і Канада і деякі інші держави Заходу визнали Монгольську Народню Республіку — ще один протекторат Росії — населення якої то республіки нараховує ледве один мільйон (на сто тисяч душ менше ніж населення Києва), але водночас не зуміли встановити дипломатичних стосунків з Україною.

Причина такої аномалії ясна: комуністичний режим бльокуватиме всякі заходи в цьому відношенні з будь якої сторони. Русифікація та ізоляція українського народу є одним із головних завдань центрального совєтського уряду. Книжка Рахманного постачає багато матеріялу на це твердження".

Так оцінює канадійський науковий журнал книгу і думки Романа Рахманного, статті якого появляються також у „Свободі", а деякі ввійшли в обговорювану збірку п. н. „На п'ятдесятій паралелі". Поскільки ця книга багата на різноманітну тематику і написана в проглядний спосіб, рекомендуємо нашим читачам, а зокрема молоді, яка шукає української дороги в сучасному світі.

С. О.

У Квебеку поставлено в стан обвинувачення 24 сепаратистів

Монтреаль. — Двадцять і чотири діячі „Фронту за визволення Квебеку", в тому числі три жінки, були поставлені в стан обвинувачення в четвер 5 листопада ц. р. Їхні судові розправи визначено на 7 січня 1971 року. П'ятеро з-поміж них обвинувачують в участі у підривній змові з метою усунути уряд, інших у членстві в нелеґальній організації. Приведені перед суддю усі арештовані поводилися дуже бурхливо, викрикуючи непристойні слова, погрожуючи кулаками і називаючи суддю „маріонеткою американського імперіялізму". Усі із підсудних були арештовані на підставі „Акту про воєнні заходи". Згідно із ствердженням поліції, усіх арештованих після проголошення „Акту про воєнні заходи" в дні 16 жовтня ц. р. було 429, але 372 особи з-поміж них звільнено. Обвинуваченим у підривній змові загрожує кара до 14 років тюрми після засуду. Між поставленими в стан обвинувачення є також монтреальський адвокат Роберт Леміє, який у минулому боронив перед судами багатьох членів „Фронту за визволення Квебеку" і після викрадення Кроса і Ляпорта був якийсь час посередником між урядом Квебеку і спричинниками цих викрадень. Про викраденого британського дипломата Джеймса Кросса й далі немає ніяких вісток.

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів та Українське Громадянство, що дня 26-го жовтня 1970 року, упокоївся в Бозі по тяжкій недузі на 74-му році життя, наш Найдорожчий, Незабутній

МУЖ і СТРИЙ

бл. п. Інж. ОЛЕКСАНДЕР НАЛИВАЙКО

ПОХОРОН відбувся дня 28-го жовтня 1970 р. з церкви св. Покрови на цвинтар Проспект у Торонті.

Горем прибиті:

дружина — НУСЯ-АНГЕЛИНА
братанок — ЕВГЕН з жінкою МИРОСЛАВОЮ
та вся близька і дальша Родина

ПОДЯКА

З Божої Волі дня 11-го листопада 1969 р. в Торонті відійшла у Вічне Життя наша Дорога і Незабутня ТЕТА

бл. п. КЕКИЛІЯ ПАЛІЇВ

Під час її довгої і важкої недуги наші Рідні, Приятелі і Знайомі старалися в різний спосіб облегшити терпіння Покійної і допомогти нам у нашому горі. За це їм щиросердечно дякуємо.

Зокрема великий довг вдячности маємо для панства Г. і А. Хотинецьких за постійну, віддану і дуже дбайливу опіку під час усієї довгої недуги Покійної, а також дякуємо пані Б. Гнатиків за часті відвідини Покійної в лікарні. Вони заступали Їй нас, рідних, що живуть у ЗСА, не могли постійно при Ній бути.

Рівнож ми щиро вдячні проф. З. Зеленому за те, що перебрав на себе всі заходи, пов'язані з похороном Покійної, перевів усе у порозумінні з родиною і виконав усе згідно з бажаннями, що їх висловила Покійна перед смертю.

Високопреподобним Отцям С. Хабурському й І. Сиротинському щиро дякуємо за їх духовну опіку над Покійною та за св. Сповідь і св. Причастя і за уділення Їй св. Тайни Оливопомазання.

З глибини нашого серця дякуємо Преосвященнішому Владиці Кир Ізидорові за відслуження Заупокійної Служби Божої перед похороном, а також співслужителям Його — о. о. І. Сиротинському, Ю. Микитинові, д-рові Ю. Федорову, і О. Гошулякові. Щиро дякуємо всім Всечеснішим Отцям, що взяли участь у Панахидах, перенесенні Тіла і в похоронних відправах на цвинтарі. Нашу сердечну подяку виявляємо пароховi Святомиколаївської Церкви Всечеснішому о. Деканові І. Сиротинському за Його зворушливі промови під час Панахиди і в Церкві, і Всесвітлішому о. Мітратові П. Хоминові та Всечеснішим Отцям С. Хабурському і В. Шараневичеві за їх участь у Панахиді і похоронних обрядах у Церкві.

Наше щире Спасибі передаємо ВП. Паням Г. Коренець, Н. Когуській і Я. Зорич за їх прощальні промови під час Панахиди, ВП. Панам Ю. Старосольському, З. Зеленому і В. Янішевському за їх прощальні слова в Церкві. ВП. П. Я. Гладкому, пані І. Винницькій і М. Плав'юкові за їх промови над могилою.

Щиро дякуємо ВП. П. Докторам З. Боровому, Д. Воттові і М. Дейвідсонові за їх віддану лікарську опіку над Покійною.

Всесвітлішому Мітратові о. д-рові В. Кушнірові, президентові СКВУ і КУК дякуємо за телеграму з висловом співчуття. Спочутливі телеграми надіслали теж Пластові Станиці в Мюнхені і Вінніпезі та Шкільна Рада УККА, за які просимо прийняти нашу сердечну подяку.

Висловлюємо щиру подяку представникам молодечої організації Пласт з Канади і ЗСА, представникам громадських організацій, учням Курсів Українознавства Святомиколаївської школи і всім Тим, що прощали Покійну вінками і квітами та всім Приятелям і Знайомим за участь у похоронних обрядах. Директорові Е. Борисові й інженерові С. Гелі щире Спасибі за їх поміч у підготовці похорону. Дякуємо всім за пожертви на Служби Божі і молитви в намірені Покійної та за слова потіхи і співчуття, що їх передали нам особисто чи письмо.

Щиро дякуємо ініціяторам збіркової акції в пам'ять Покійної та всім жертводавцям, що зложили в Її ім'я численні пожертви замість квітів на різні громадські цілі, а зокрема на Осередок НТШ у Сарселі.

У глибокому смутку:

ХРИСТИНА ПАЛІЇВ-ТУРЧЕНЮК з чоловіком БОГДАНОМ і дітьми
та ближчою і дальшою Родиною

З глибоким сумом сповіщаємо все Українське Громадянство про передчасну кончину 5-го листопада 1970 Р. Б.

бл. п. професора протопресвітера УАПЦ о. ІГОРЯ ГУБАРЖЕВСЬКОГО

і просимо молитов за Його Душу.

Паніматці Ользі з доньками, зятями та внуками, висловлюємо глибоке, братерське співчуття.

Архиєпископ ГРИГОРІЙ
і МАЛА РАДА УАПЦ в США

У п'ятницю, 6-го і суботу, 7-го листопада 1970 р. о год. 7-ій веч. ПАНАХИДИ в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.
ПОХОРОН в понеділок, 9-го листопада 1970 р. о 9-ій годині ранку.

ВІСТІ З ТОРОНТА

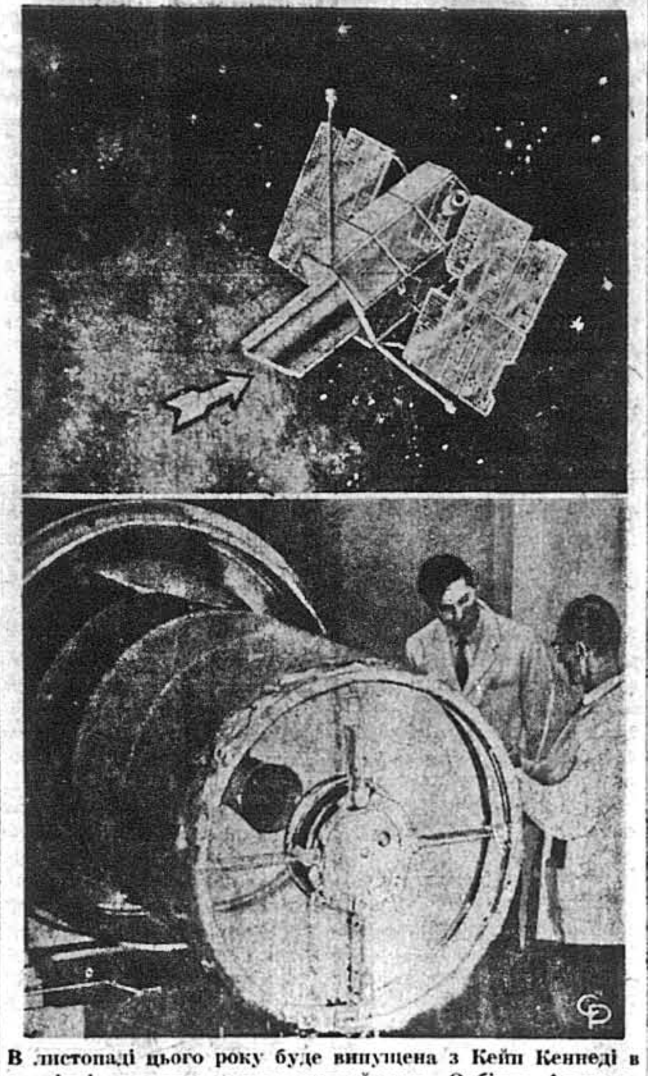
(Закінчення зі ст. 5)

ГІДНИЙ ПРИКЛАД ДО НАСЛІДУВАННЯ. Український православний тижневик „Український Голос", який виходить у Вінніпезі, проголосив свій діяментовий ювілей — 60 років його появи. Створений для цих ювілейних відзначень комітет в Торонті за короткий час провів надзвичайно велику і похвальну, як на наші обставини і відношення до української преси, працю. На засіданні цього комітету, яким проводив його голова п. П. Кіт 2-го червня 1970 року звітували окремі члени комітету за пророблену працю. Мова цифр ясно говорить не тільки про працю самого комітету, але також і відношення нашого громадянства до заслуженого тижневика „Український Голос": пані М. Гужда зібрала 573 дол., П. Кіт зібрав 275 дол., Н. Грабовський зібрав 159 дол. Я. Ковальчук 90 дол., Д. Гуменюк 285 дол. Досі за короткий час Ювілейним Комітетом в Торонті було зібрано разом 1.900 дол. П. І. Гуменюк, відомий тут громадський діяч, сам за нецілих два тижні зібрав понад 400 дол. Також йдуть збірки на нових передплатників, яких досить поважне число зібрав п. І. Палка. Словом, праця Ювілейного Комітету „Українського Голосу" проходить надзвичайно успішно і вдало. Цілий гурт відданих громадян щораз більше включаються у ряди тих, що працюють, чим доказують повне зрозуміння і вияв вдячности для газети, яка на протязі 60 років свого існування зробила так багато для української громади. Приклад добрий і гідний до наслідування у допомозі існуванні нашої української преси.

ПОКАЗАТИ СПРАВЖНЬОГО ЛЕНІНА. Публічна бібліотека Торонта улаштувала на початку цього року у своїх приміщеннях виставу творів ідеолога і основоположника російського комунізму-імперіялізму Леніна у сторіччя його народження, показуючи його як великого гуманіста. Ця вистава спровокувала рішучий протест представників усіх поневолених Москвою етнічних груп. Український радний Міської Ради м. Торонта п. Василь Бойчук виступив з промовою на засіданні Ради та переконливими аргументами доказав справжнє обличчя Леніна. Він рівнож поставив домагання до Міської бібліотеки, щоб вона дала змогу етнічним групам влаштувати в тому самому бібліотечному приміщенні виставку, де було б представлено другу сторінку медалі — дійсне обличчя Леніна. Міська Рада одноголосно підтримала нашого радного і прийняла цю пропозицію, а управа міської публічної бібліотеки погодилася на антиленінську виставку. В четвер, 4-го червня ц. р. за ініціятивою радного В. Бойчука відбулися перші сходини представників поневолених Москвою народів, етнічних груп, на якому обрано вужчий діловий комітет, який в дальшому займеться підготовкою і влаштуванням виставки. До екзекутиви входять по одному представникові від лотишів, естонців, литовців, українців, поляків, чехів, білорусинів і інших народів. Нарадами проводила президія в складі: проф. д-р Даревич — голова і Негрич — секретар. Була заступлена етнічна преса. Сходини відбулися у приміщенні Українського Дому пре вул. Кристі, у світлиці клюбу „Сокіл".

В. Дідюк

НОВА ОРБІТНА АСТРОНОМІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ

В листопаді цього року буде випущена з Кейп Кеннеді в космічні простори новосконструйована Орбітна Астрономічна Обсерваторія, що її визначають коротко ОАО-Б, показана на поданому вгорі малюнку. Завданням цієї Обсерваторії буде досліджування віддалених зір і „молочних шляхів" з допомогою спеціяльного 38-інчового телескопу, фото якого подане внизу і приміщення якого позначене стрілкою вгорі. ОАО-Б кружлятиме в орбіті Землі на віддалі 466 миль.

Збори мирян Міннеаполісу в справі Патріярхату

Дня 27 вересня 1970 р. Управа Комітету за Патріярхат в Міннеаполіс, скликав Збори Мирян.

Цю діяльність ми розпочали пізньою весною двома ширшими сходинами. Тоді вибрано управу в складі: проф. Т. Петришак — голова, інж. Є. Наливайко — заступник, І. Таратура — секретар, інж. О. Покотило — скарбник, інж. Е. Човган — член управи. Звітував із своєї поїздки в Торонто — інж. Покотило.

Присутній на зборах місцевий парох о. шамб. Кнап підкреслив вагу патріярхату і висловив бажання, щоб збори відбувалися в співзвучності із християнською етикою.

Докладний перебіг із зборів, що відбулися в Торонто, представив інж. Покотило. Головна їхня тема була: пожвавлення акції за патріярхат, збирання підписів, поширення акції на інші країни, зв'язки із Закарпатською Церквою, старання у Ватикані, відзначення річниці Синоду, придбання фінансової бази. Думки інж. Покотила песимістичні відносно нашої Церкви впродовж дальших тридцятьох літ. На це заявив о. д-р Кнап, що наша Церква сильна і переможно усі труднощі.

В дальшому обговорювано справу популяризації Патріярхату, і заторкувано різні церковні проблеми в аспекті сильної й здорової української духовости.

Комітет за встановлення Патріярхату задумує відсвяткувати річницю Синоду Єпископів і включити в цю акцію усю українську громаду Твин-сіті.

Василь Пакуляк

В Ню Йорку відбулася прем'єра опери „Лис Микита"

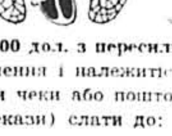
(Закінчення зі стор. 1-ої)

Романів, А. Федак; у масових сценах — Хор УМІ та посилена Оркестра УМІ з Філядельфії, разом понад 100 осіб, переважно молоді, в тому студентів з американських музичних шкіл та коледжів. Режисер опери — Іван Праско. Після закінчення вистави, що розпочалась о 6:15 і тривала до 9-ої год. вечора, представник „Провидіння" Михайло Клецор подякував неприсутньому через хворобу композиторові, авторові лібретта, мистецькому керівникові і диригентові та всім учасникам і глядачам; були вручені кошики квітів. Сотні людей поверталися додому з примірниками лібретта і „Програми" та з автографами на них.

ОСІННЯ ЗАБАВА 71-го ВІДДІЛУ СУА

Джерзі Сиrі. — В Українському Народ. Домі в Джерзі Сиrі відбудеться 14-го листопада, в суботу о 8-й вечора. Осіння забава з оркестрою під керівництвом п. Головацького і з буфетом в заряді союзянок. Прибуток призначений на потреби Відділу СУА, в тому його Суспільної Опіки.

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК
НА МЕДИЧНІ ТЕМИ
ЛІКАРСЬКИЙ ДОВІДНИК

Ціна: 15.00 дол. з пересилкою.
Замовлення і належитість (тільки чеки або поштові перекази) слати до:
SVOBODA
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Св. пам. полк. VI Січової Стрілецької дивізії Олекса Антипів

19-го вересня 1970 р. відійшов в кращий світ св. п. полковник — інженер Олекса Антипів. Похоронний обряд відбувся в Дітройті, Міш. Тлінні останки Покійного спочили на Українському Православному цвинтарі в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж. Покійний осиротив дружину Ксеню і дальшу родину в ЗСА й Україні.

Народився св. п. полк. О. Антипів в місті Купянську на Харківщині 1895 р. Брав участь у першій світовій війні. До Українського Війська вступив в році 1918 та брав активну участь у боротьбі за нашу державність. В 1920 р. належав до складу VI-ої Січової Стрілецької дивізії, як молодший старшина 2-ї саперної сотні Технічного куреня. В складі дивізії пройшов її тернистий шлях і бойові дії та був учасником оборони міста Замостя в часі облоги кінною армією Буденного. Після інтернування Української Армії поляками закінчує середню освіту в таборі інтернованих Щипіорно (Польща) та згодом переїздить до Чехії, де з успіхом закінчує сільсько-Господарську Академію в Подєбрадах. В пізнішому він став продеканом вже Сільсько-Господарчого Інституту в Чехах і Регензбурзі (Німеччина).

Св. п. полковник - інженер Олекса Антипів був прикладним вояком і громадянином. Він був завжди і залишився до смерти українським вояком - державником та залишив в своїх побратимів зброї сердечну пам'ять.

Петро Самутин

НОВА УКРАЇНСЬКА РАДІОПРОГРАМА

Торонто. — Від неділі 11-го жовтня в Торонті й околичних містах, як Кичинер, Ошава, Сен Кетринс, чути щонеділі о 8:30 ранку українську католицьку радіопрограму, яку ведуть отці Торонтонської Єпархії, за мистецьку частину відповідає І. Менделюк. Радіопрограму почали надавати заходом Братства Українців Католиків Канади, БУКК. Тижневик „Наша Мета" з 24 жовтня помістив повідомлення про нову радіопрограму з підписом Владики Ізидора.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 15 ЛИСТОПАДА 1970 р.

ДІТРОЙТ,Міч. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — В. Терлецький, гол., П. Федик, фін. секретар.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці — 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр.-Амер. Клюбі при 292 Гадсон Евню. — Марія Ковальчук, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі. На порядку: звіт Контр. Комісії за три місяці. Проситься чл. прибути. — П. Дзюба, гол., Т. Песко, кас., В. Попович, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва М. Грушевського — 219 Відд. в год. 9:30 ранку при 675 So. 19th St. Проситься чл. прибути. — Мери Юров, секр.

† ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ХОМЯК, член УНС Відд. 42 Т-ва Т. Шевченка в Пассейку, Н. Дж., помер 7. 4. 1970 р. на 63-му р. ж. Став членом УНСоюзу в 1938 р. Полишив у смутку дружину Анну, сина Михайла, мол., Івана і Росела, Марію, Анну. Похорон відбувся 7. 6. 1970 р. на цвинтарі Кальварія в Патерсоні, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Головачук, секр.

ТЕОДОР СТАШКО, член УНСоюзу Відд. 57 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Cohoes, N. Y., помер 12 липня 1970 р. на 76 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1921 р. Полишив у смутку дружину і дітей. Похорон відбувся 15-го липня 1970 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Waterford, N.Y.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АНДРІЙ ПРОКОПЮК, член УНС Відд. 114 Б-ва св. Володимира в Чикаго, Ілл., помер 19 вересня 1970 р. на 74 р. ж. Нар. в с. Ілинцях, Україна, і став членом УНС в 1962 р. Полишив в смутку дружину Марію, сина Андрія, дочку Анну, 3 внуків, сестру в Дітройті та 3 сестри в Україні. Похорон відбувся 22 вересня 1970 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Leyden Twsh., Ill.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Бережан, секр.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНАНІ.

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

Набути можна такі книжки:

Книжка	Ціна
Биковський, Л.: ВІД ПРИВОРОТТЯ ДО ТРАПЕЗУНДУ	$ 3.00
Биковський, Л.: НА КАВКАЗЬКО - ТУРЕЦЬКОМУ ФРОНТІ	3.00
Вояковський, о. Н.: ТРАВНЕВІ ПРОПОВІДІ — в честь Пр. Д. М.	3.00
Вояковський, о. Н.: ВСЕЛЕННАЯ ВЕСЕЛИСЯ — проповіді на неділі і свята різдвяного круга. Том І.	5.00
Глібів, Л.: ВАЙКИ (вибір)	2.25
Гердан, О.: РИТМ ПОЛОНИН — поезії	2.00
ДВА З'ЇЗДИ — Спілка Українських Журналістів	3.00
Карпенко-Криниця П.: ІНДІЯНСЬКІ ВАЛЯДИ	2.00
Костенко, Л.: ПОЕЗІЇ	3.75
Коцюбинський, М.: ФАТА МОРГАНА	.50
Лебедович, о. І.: ПОЛЕВІ ДУХОВНИКИ УГА, м'яка опр.	6.00
тверда опр.	8.00
Лепкий, Б.: КАЗКА МОГО ЖИТТЯ	4.00
Лепкий, Б.: НАЧЕРК ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ, в 2-ох том., передвоєнне видання	3.00
Лончина, Б.: ПІДРУЧНИК ЕСПАНСЬКОЇ МОВИ, з поясненням вимови, граматикою, вправами і словничком	2.00
Любович, У.: РОЗКАЖУ ВАМ ПРО КАЗАХСТАН	4.00
Лозинський, д-р М.: ІВАН ФРАНКО	.50
Рабій, Ю.: САМБІРСЬКА БОГОРОДИЦЯ — монографія	2.00
Самчук, У.: ВОЛИНЬ, в 3 томах (тверда оправа)	15.00
ШЛЯХАМИ ЗОЛОТОГО ПОДІЛЛЯ, II том	6.00
Чижик, П.: ЯК ЛЮДИНІ ДОСЯГНУТИ ДОВГОЛІТТЯ	1.50
Франко, І.: ЛИС МИКИТА	3.50
Мірчук, П.: УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ 1917-1920	6.00
Мірчук, П.: МИКОЛА МІХНОВСЬКИЙ — апостол української державности	2.00
Коляска, І. В.: ОСВІТА В РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ (переклад з анг. мови), м'яка опр.	5.00
тверда опр.	6.50
Kolasky, John: EDUCATION IN SOVIET UKRAINE	3.50
Стахів, д-р М.: ТРЕТЯ СОВЄТСЬКА РЕСПУБЛІКА	3.00
Stachiw, Dr. M.: UKRAINE AND RUSSIA	4.00
Соневицький, І.: АРТЕМ ВЕДЕЛЬ і його музична спадщина	4.00

Замовлення і належність (ЧЕКИ або ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ) слати на адресу:
SVOBODA
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч. 6460. Наомі стурбована за свій одяг

Тарзане, життя знову вступає в мої ноги... і в мої пальці! Але... але прошу, знайди мені щось, щоб могла носити на собі. Дивна вода розпустила кожний стіб, що його мала на собі... Я рада, що вони вклали мене до тієї колоди, а не до каді.